

RAPORT O STANIE GMINY

KWIECIEŃ 2020 r.

W tym roku już po raz drugi, samorządy gminne, w tym także i gmina Iława mają obowiązek przygotować coroczny raport o stanie gminy.

Informacje, jakie powinny znaleźć się w tym dokumencie, określa ustawa z 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 130). Zgodnie z nią raport jest przedstawiany przez wójta radzie gminy, co roku do 31 maja. Ma on obejmować podsumowanie działalności za poprzedni rok, w szczególności realizację polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy. Dokument jest rozpatrywany na sesji, podczas której podejmowana jest także uchwała w sprawie udzielenia absolutorium wójtowi. Przepisy określają też, jak ma przebiegać debata nad raportem. Otóż: radni mają prawo do wypowiedzi bez ograniczeń czasowych, natomiast mieszkańcy mogą uczestniczyć w obradach a także zabierać głos, pod warunkiem złożenia zamiaru uczestnictwa w debacie (najpóźniej w przeddzień sesji) przy poparciu co najmniej 20 osób. Po zakończeniu debaty rada gminy głosuje nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania. Do jego uchwalenia niezbędna jest bezwzględna większość głosów ustawowego składu rady gminy.

I. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Iława –położona jest w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego i w centralnej części powiatu iławskiego. Siedziba gminy znajduje się w Iławie. Jedna z największych pod względem powierzchni gmin w Polsce, trzecia co do wielkości powierzchni gmina w województwie warmińsko-mazurskim. Gmina rolniczo-turystyczna o dużej powierzchni zalesienia i wielu walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Na jej terenie znajdują się liczne jeziora (w tym jedno z największych i najdłuższe jezioro w Polsce - jezioro Jeziorak), lasy, urozmaicona rzeźba terenu, obszary objęte ochroną przyrody z unikatową roślinnością i gatunkami zwierząt. W gminie znajdują się rezerваты przyrody: „Jasne”, „Jezioro Karaś”, „Rzeka Drwęca”, „Żurawinowe bagno”, czy też „Krzywy Róg” „Buczyna na Łaniochu”. Wymienione rezerваты wchodzą w skład „Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego”.

Okolo 41, 5 % powierzchni gminy to lasy, a 42,4 % - użytki rolne.

Gmina zajmuje obszar 423 km² a zamieszkuje ją wg stanu na 31.12.2019 r. - **12.914 osób**. Jest podzielona na 27 jednostek pomocniczych – sołectw, w skład których wchodzi 76 miejscowości.

Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców wg stanu na 31.12.2019 r. (zameldowanych na pobyt stały i czasowy) w poszczególnych sołectwach i miejscowościach wchodzących w skład sołectw z podziałem na mężczyzn i kobiety.

Lp.	Sołectwa: miejscowości wchodzące w skład poszczególnych sołectw	Liczba ludności w sołectwie i poszczególnych miejscowościach danego sołectwa	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
1.	Sołectwo Dół: Dół	86 86	37	49

2.	Solectwo Dziarny:	591		
	Dziarny	185	96	89
	Dziarnówko	92	36	56
	Katarzynki	25	11	14
	Kozianka	17	8	9
	Mały Bór	3	1	2
	Nowy Ostrów	12	7	5
	Papiernia	23	14	9
	Rodzone	39	21	18
	Smolniki	195	96	99
3.	Solectwo Franciszkowo:	688		
	Franciszkowo	286	150	136
	Franciszkowo Dolne	127	62	65
	Borek	58	33	25
	Drwęca	37	21	16
	Pikus	92	51	41
	Stanowo	88	40	48
4.	Solectwo Frednowy:	723		
	Frednowy	600	311	289
	Prasneto	32	21	11
	Wiewiórka	91	45	46
5.	Solectwo Gałdowo:	505		
	Gałdowo	467	236	231
	Jachimówka	22	9	13
	Owczarnia	16	7	9
6.	Solectwo Gromoty:	422		
	Gromoty	345	163	182
	Dąbrowa	77	42	35
7.	Solectwo Gardzień:	146		
	Gardzień	146	72	74
	Sarnówek	0	0	0
8.	Solectwo Gulb:	199		
	Gulb	188	97	91
	Zazdrość	11	4	7
9.	Solectwo Kałduny	333		
	Kałduny	244	126	118
	Julin	73	33	40
	Lowizowo	16	6	10

10.	Sołectwo Karaś: Karaś	312 312	158	154
11	Sołectwo Laseczno: Laseczno Laseczno Małe	548 375 173	189 90	186 83
12.	Sołectwo Ławice: Ławice Tchórzanka	305 268 37	122 18	146 19
13.	Sołectwo Mątyki: Mątyki Przejazd Urwisko	452 331 34 87	154 12 48	177 22 39
14.	Sołectwo Mózgowo: Mózgowo	244 244	112	132
15.	Sołectwo Nowa Wieś: Nowa Wieś	1030 1030	505	525
16	Sołectwo Radomek: Radomek Szeplerzyzna	391 253 138	137 67	116 71
17.	Sołectwo Rudzienice: Rudzienice Rudzienice-Kałdunki Rudzienice- Karłowo	875 520 269 86	261 130 39	259 139 47
18.	Sołectwo Siemiany: Siemiany Jeziorno Tłokowisko Szwalewo Solniki	239 202 34 0 2 1	101 22 0 1 1	101 12 0 1 0
19	Sołectwo Skarszewo: Skarszewo	115 115	58	57
20.	Sołectwo Starzykowo: Starzykowo	242 242	122	120
21.	Sołectwo Stradomno: Stradomno Nejdyki	430 334 96	166 44	168 52

22.	Solectwo Szalkowo: Szalkowo	403 403	200	203
23.	Solectwo Szymbark: Szymbark Szczepkowo	390 359 31	176 16	183 15
24.	Solectwo Tynwałd: Tynwałd Emilianowo Jazdówki Jezierzyce Kaletka Makowo Praszki Sąpy Wilczany	503 269 13 2 32 0 89 9 23 66	132 7 1 12 0 40 4 8 31	137 6 1 20 0 49 5 15 35
25.	Solectwo Wikielec: Wikielec	890 890	424	466
26.	Solectwo Wola Kamińska: Wola Kamińska Kamień Duży Kamień Mały Kwiry Windyki	432 100 156 74 62 40	53 68 31 37 21	47 88 43 25 19
27.	Solectwo Ząbrowo: Ząbrowo Kamionka Segnowy	1420 1123 120 177	567 61 83	556 59 94

W ciągu ostatnich 10 lat liczby osób zameldowanych na pobyt stały przedstawiały się następująco:

2009 r. - 12409

2010 r. - 12506

2011 r. - 12653

2012 r. - 12695

2013 r. - 12715

2014 r. - 12754

2015 r. - 12917

2016 r. - 12650

2017 r. - 12638

2018 r. - 12741

2019 r. - 12715

II. Finanse gminy

1. Dochody i wydatki gminy

Polityka finansowa Gminy Iława realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Gminy Iława, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej Prognozie finansowej oraz o załącznik do uchwały budżetowej obrazujący wydatki majątkowe.

Wyszczególnienie	Plan na 2019 r.	Plan po zmianach na 2019 r.	Wykonanie budżetu Gminy na 31.12.2019 r.
Dochody budżetowe	62 405 043,65	69 063 169,65	66 750 117,70
Dochody bieżące	56 612 542,60	61 344 769,02	61 429 794,42
Dochody własne	23 547 160,60	21 404 571,62	21 930 904,07
Subwencje	15 332 233,00	15 602 874,00	15 602 874,00
Dotacje celowe i środki przeznaczone na cele bieżące	17 733 149,00	24 337 323,40	23 896 016,35
Dochody majątkowe	5 792 501,05	7 718 400,63	5 320 323,28
Dochody własne	1 020 000,00	957 088,50	171 643,56
Dotacje celowe i środki przeznaczone na inwestycje	4 772 501,05	6 761 312,13	5 148 679,72
Wydatki budżetowe	64 790 985,47	71 778 428,85	66 551 990,69
Wydatki bieżące	53 997 770,59	59 881 065,49	55 077 746,41
Wydatki majątkowe	10 793 214,88	11 897 363,36	11 474 244,28
Wynik (deficyt "-" nadwyżka "+")	-2 385 941,82	-2 715 259,20	198 127,01
Na działalności operacyjnej	2 614 772,01	1 463 703,53	6 352 048,01
Na wydatkach majątkowych	-5 000 713,83	-4 178 962,73	-6 153 921,00

Pozycję finansową gminy określa wysokość osiągniętych dochodów budżetowych. Najwyższy udział mają podatki od osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej. Kolejną pozycję zajmują dotacje celowe i środki przeznaczone na cele bieżące i zadania inwestycyjne oraz subwencje.

Gmina ponosi wydatki na realizację zadań, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym. Najwięcej środków w budżecie gminy wydaje się od 2016 roku na realizację programu rządowego „Rodzina 500+”. Kolejne pozycje kosztowe budżetu gminy Iława tworzą wydatki na oświatę i wychowanie oraz na transport i łączność.

Dział	Nazwa	Plan 2019 r.	Wykonanie na 31.12.2019 r.
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 562 943,65	1 550 861,22
020	Leśnictwo	40 500,00	0,00
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	194 400,00	192 881,42
600	Transport i łączność	8 691 449,31	8 173 559,17
630	Turystyka	1 974 416,45	1 963 533,93
700	Gospodarka mieszkaniowa	370 470,00	251 370,96
710	Działalność usługowa	219 686,70	129 604,62

750	Administracja publiczna	5 109 337,30	4 662 548,61
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	117 612,00	117 017,96
752	Obrona narodowa	2 010,00	0,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	703 530,00	468 282,51
757	Obsługa długu publicznego	650 000,00	514 249,58
758	Różne rozliczenia	664 937,00	0,00
801	Oświata i wychowanie	17 864 272,53	16 839 191,33
851	Ochrona zdrowia	217 660,00	198 126,36
852	Pomoc społeczna	5 500 061,00	4 930 085,26
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	185 710,00	127 305,62
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	693 255,11	528 211,75
855	Rodzina	20 979 843,70	20 583 515,32
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 868 333,67	1 371 340,77
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3 411 669,86	3 251 465,87
926	Kultura fizyczna	756 330,57	698 838,43
Razem		71 778 428,85	66 551 990,69

2. Zobowiązania Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Zadłużenie Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosło 19 693 480,00 zł. Zadłużenie winno być spłacone do 2026 roku.

W 2019 r. dokonano spłaty kredytów w wysokości 2 100 000,00 zł następującym instytucjom:

- 1) Bankowi Gospodarstwa Krajowego, Oddział w Olsztynie – 1 000 000,00 zł,
- 2) Bank Spółdzielczy w Iławie – 700 000,00 zł,
- 3) Bank PKO BP SA – 400 000,00 zł,

3. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w roku 2019.

Rozdział	Nazwa zadania	Plan	Wykonanie na 31.12.2019 r. (w zł)	Zaawansowanie (%)	Opis wykonania rzeczowego
1	2	3	4	5	6
01010	Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Woli Kamieńskiej.	5 000	0	0,00	Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Woli Kamieńskiej. Złożony wniosek w ramach Programu Polska-Rosja 2020-2021.
01042	Przebudowa ul. Koralewej w Nowej Wsi.	293 000	292 210	99,73	Przebudowa istniejącej drogi gruntowej w miejscowości Nowa Wieś - ul. Koralewa na odcinku 1748 m (6992m ²) – wyrównanie 10 cm tłuczniem z powierzchniowym podwójnym utrwaleniem nawierzchni emulsjami i grysami. Zadanie zrealizowane ze środków gminnych oraz z dotacji z FOGR w wysokości 80 tys. zł.
010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	298 000	292 210	98,06	

60016	Budowa placu utwardzonego przy świetlicy wiejskiej w Radomku.	32 448	32 447	100,00	Budowa placu utwardzonego w miejscowości Radomek na terenie Gminy Hława w ilości 200 m ² . Zadanie realizowane ze środków własnych Gminy Hława oraz środków Sołectwa w roku 2019.
60016	Budowa chodnika w m. Stradomno.	53 284	53 283	100,00	Budowa chodnika w miejscowości Stradomno na terenie Gminy Hława w ilości 270 m ² . Zadanie realizowane ze środków własnych Gminy Hława oraz środków Sołectwa w roku 2019.
60016	Budowa chodnika w m. Szymbark.	18 057	18 056	99,99	Budowa chodnika w miejscowości Szymbark na terenie Gminy Hława w ilości 90 m ² . Zadanie realizowane ze środków własnych Gminy Hława oraz środków Sołectwa w roku 2019.
60016	Budowa chodnika w m. Ząbrowo.	8 480	7 220	85,14	Budowa chodnika w miejscowości Ząbrowo na terenie Gminy Hława w ilości 34 m ² . Zadanie realizowane ze środków własnych Gminy Hława oraz środków Sołectwa w roku 2019.
60016	Przebudowa drogi gminnej Nr 146052N w miejscowości Wikielec.	1 328 000	1 327 619	99,97	Przebudowa drogi gminnej Nr 146052N w Wikielcu na odcinku 890m – kostka brukowa drogowa w ciągu z chodnikiem oraz oświetlenie drogowe. Zadanie dofinansowane z Funduszu Dróg Samorządowych. Zadanie w trakcie realizacji.
60016	Budowa drogi gminnej w Nowej Wsi (ul. Kryształowa i ul. Diamentowa) oraz przebudowa drogi gminnej (ul. Neptuna, ul. Polarna, ul. Andromedy, ul. Merkury) w Nowej Wsi.	2 717 585	2 710 668	99,75	Budowa drogi gminnej w Nowej Wsi (ul. Kryształowa i ul. Diamentowa) na odcinku 400m – asfaltobeton plus kostka brukowa drogowa, chodniki oraz oświetlenie drogowe. Przebudowa drogi gminnej w Nowej Wsi (ul. Neptuna, Polarna, Andromedy, Merkury) na odcinku 980m - kostka betonowa drogowa, chodniki, oświetlenie drogowe, sieć burzowa. Zadanie dofinansowane z PROW. Zadanie w trakcie realizacji.
60016	Przebudowa drogi w m. Laseczno (na bloczki).	27 900	27 863	99,87	Przebudowa istniejącej drogi gruntowej utwardzonej poprzez wyrównanie 10cm tłuczniem z powierzchniowym podwójnym utrwaleniem nawierzchni emulsjami i grysami – 648m ² . Zadanie zrealizowane ze środków gminnych w roku 2019 r.
60016	Przebudowa drogi w m. Tchórzanka.	42 000	41 943	99,86	Przebudowa istniejącej drogi gruntowej utwardzonej poprzez wyrównanie 10cm tłuczniem z powierzchniowym podwójnym utrwaleniem nawierzchni emulsjami i grysami – 1000m ² . Zadanie zrealizowane ze środków gminnych w roku 2019 r.

60016	Przebudowa drogi na Dołek w m. Gałdowo.	50 500	50 469	99,94	Przebudowa istniejącej drogi gruntowej utwardzonej poprzez wyrównanie 10cm tłuczniem z powierzchniowym podwójnym utwaleniem nawierzchni emulsjami i grysami – 1220m ² . Zadanie zrealizowane ze środków gminnych w roku 2019 r.
60016	Przebudowa ul. Malinowej w m. Ząbrowo.	79 500	79 473	99,97	Przebudowa istniejącej drogi gruntowej utwardzonej poprzez wyrównanie 10cm tłuczniem z powierzchniowym podwójnym utwaleniem nawierzchni emulsjami i grysami – 1920m ² . Zadanie zrealizowane ze środków gminnych w roku 2019
60016	Przebudowa drogi z ciągiem pieszym w Szymbarku.	5 000	0	0,00	Przebudowa drogi gminnej w Szymbarku (koło bloków i świetlicy) – jezdnia utwardzona poprzez wyrównanie 10cm tłuczniem z powierzchniowym podwójnym utwaleniem nawierzchni emulsjami i grysami , chodniki. Zadanie planowane do rozpoczęcia w roku 2019.
60016	Przebudowa drogi Gulb - Wólka.	5 000	0	0,00	Przebudowa drogi gminnej Gulb - Wólka – istniejąca jezdnia sfrezowana, utwardzona poprzez wyrównanie 10cm tłuczniem z powierzchniowym podwójnym utwaleniem nawierzchni emulsjami i grysami. Zadanie planowane do rozpoczęcia w roku 2019.
60016	Przebudowa drogi w m. Julin wraz z oświetleniem. - wykonanie dokumentacji.	20 000	20 000	100,00	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Julin. W roku 2019 opracowanie dokumentacji technicznej na przebudowę i utwardzenie drogi wraz z uzupełnieniem oświetlenia.
60016	Budowa chodnika w m. Gulb w stronę Laseczna - wykonanie dokumentacji.	10 000	10 000	100,00	Budowa chodnika w miejscowości Gulb. W roku 2019 opracowanie dokumentacji technicznej na budowę.
60016	Odwodnienie ul. Szmaragdowej w Nowej Wsi - wykonanie dokumentacji.	10 000	10 000	100,00	Budowa odwodnienia ul. Szmaragdowej Nowej Wsi. W roku 2019 opracowanie dokumentacji technicznej na budowę.
60016	Budowa chodnika w Starzykowie (w stronę drogi wojewódzkiej) - wykonanie dokumentacji.	10 000	10 000	100,00	Budowa chodnika w miejscowości Starzykowo. W roku 2019 opracowanie dokumentacji technicznej na budowę.
60016	Budowa ciągu pieszo-rowerowego do Szalkowa - wykonanie dokumentacji.	10 000	0	0,00	Budowa ciągu pieszo - rowerowego do Szalkowa od str. Ilawy. W roku 2019 opracowanie dokumentacji technicznej na budowę.
60016	Budowa chodnika ze ścieżką rowerową i oświetleniem w stronę Segnowy - wykonanie dokumentacji.	20 000	20 000	100,00	Budowa ciągu pieszo - rowerowego na odcinku Segnowy - Ząbrowo. W roku 2019 opracowanie dokumentacji technicznej na budowę.

60078	Przebudowa drogi gminnej Nowa Wieś - Kamień Duży	1 950 000	1 949 758	99,99	Przebudowa odcinka drogi (ok. 300m) gminnej Nowa Wieś - Kamień Duży na terenie Gminy Iława. Zadanie dofinansowane ze środków krajowych. Zadanie w trakcie realizacji.
60095	Budowa przystanków autobusowych w m. Katarzynki, Gromoty i Szalkowo.	23 500	20 000	85,11	Budowa przystanków autobusowych w miejscowości Katarzynki, Gromoty, Szalkowo. Zadanie realizowane ze środków własnych Gminy Iława.
60095	Zakup i montaż barier ochronnych w m. Wikielec i m. Gardzień.	15 000	0	0,00	Zakup barier ochronnych drogowych w miejscowości Wikielec i Gardzień. Zadanie realizowane ze środków własnych Gminy Iława i środków Sołeckich.
600		6 436 254	6 388 799	99,26	
63003	Budowa ścieżki rowerowej łączącej Miasto Iława z miejscowością Kamień Mały na terenie Gminy Iława.	1 958 816	1 956 925	99,90	Projekt dofinansowany w ramach RPO Warmia i Mazury na lata 2014-2020. W ramach zadania powstanie ścieżka o długości 2221 m od granicy z miastem Iława do miejscowości Kamień Mały. Zadanie w realizacji.
630		1 958 816	1 956 925	0,00	
70005	Zakupy inwestycyjne	40 000	2 500	6,25	Zakup gruntów.
700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	40 000	2 500	0,00	
75023	Zakupy inwestycyjne	129 127	129 108	99,99	Zakup samochodu i systemu zarządzania obradami.
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	129 127	129 108	99,99	
75412	Budowa remizy strażackiej we Franciszkowie.	150 000	146 271	97,51	Zadanie dotyczące budowy remizy strażackiej we Franciszkowie. Dalsze prace - etap III w toku. Zadanie realizowane z środków Gminy Iława.
75412	Budowa remizy strażackiej w Ząbrowie.	5 000	0	0,00	Zadanie dotyczące budowy remizy strażackiej w Ząbrowie. Zaplanowano na rok 2019 rozpoczęcie prac z własnych środków Gminy Iława.
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	155 000	146 271	94,37	
80101	Rozbudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wikielcu.	5 000	0	0,00	Zadanie dotyczące rozbudowy szkoły w Wikielcu. W roku 2017 wykonano dokumentację techniczną ze środków własnych Gminy Iława.
80101	Przebudowa szkoły podstawowej wraz z budową sali gimnastycznej zaplecza sportowego, boiska wielofunkcyjnego i placu zabaw w Lasecznie - etap I.	5 000	0	0,00	Zadanie dotyczące przebudowy szkoły w Lasecznie. W roku 2017 wykonano dokumentację techniczną ze środków własnych Gminy Iława.

80101	Modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej im. Twórców Literatury Dziecięcej w Ząbrowie	93 300	91 500	98,07	Zadanie dotyczące modernizacji boiska przy SP w Ząbrowie. Zadanie dofinansowane ze środków z Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	103 300	91 500	88,58	
90015	Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Iława.	465 500	452 800	97,27	Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Iława. Zadanie w trakcie realizacji z własnych środków Gminy Iława. Wykonanie dokumentacji technicznej dotyczącej nowych obwodów oświetleniowych na terenie Gminy Iława - w toku. Budowa zaplanowanych nowych obwodów oświetleniowych na terenie Gminy Iława - w toku.
90095	Instalacja elektrowni fotowoltaicznej o mocy 25,11 kWp dla ekologicznej przystani żeglarskiej w Siemianach.	194 205	0	0,00	Zadanie planowane do realizacji w 2019 r. Będzie ono polegało na instalacji paneli fotowoltaicznych na dachu mini przystani żeglarskiej w Siemianach. Zadanie planowane do dofinansowania w ramach RPO Warmii i Mazury na lata 2014-2020.
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	659 705	452 800	0,00	
92109	Wykonanie instalacji grzewczej w budynku świetlicy.	14 280	14 275	99,96	Zadanie dotyczące budowy ogrzewania w budynku świetlicy w Gromotach. Zadanie realizowane ze środków Sołectwa Gromoty w roku bieżącym.
92109	Budowa Centrum Kulturalno-Rekreacyjnego w Stradomnie wraz z infrastrukturą towarzyszącą.	1 470 375	1 467 834	99,83	Zadanie dotyczące budowy Centrum kulturalno-rekreacyjnego w Stradomnie - w trakcie realizacji. Zadanie dofinansowane z PROW 2014-2020.
92109	Budowa Centrum Aktywności Społecznej w Nowej Wsi.	5 000	0	0,00	Zadanie dotyczące budowy Centrum Aktywności Społecznej w Nowej Wsi. Zaplanowano na rok 2019 rozpoczęcie prac z własnych środków Gminy Iława.
92109	Montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej.	16 650	16 650	100,00	Dostawa i montaż klimatyzacji w budynku świetlicy wiejskiej w Rudzienicach. Zadanie realizowane ze środków Sołectwa Rudzienice.
92109	Montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej.	16 250	16 200	99,69	Dostawa i montaż klimatyzacji w budynku świetlicy wiejskiej w Mózgowie. Zadanie realizowane ze środków Sołectwa Mózgowo.
92195	Budowa placu zabaw Sołectwo Franciszkowo	12 000	11 931	99,43	Budowa placu zabaw Sołectwo Franciszkowo. Zadanie realizowane ze środków Sołectwa Franciszkowo i środków własnych Gminy Iława.
92195	Zakup i montaż urządzeń do placu zabaw	13 375	13 182	98,56	Budowa placu zabaw w Woli Kamieńskiej - dostawa i zakup urządzeń. Zadanie zaplanowane do realizacji w roku 2019.

92195	Budowa otwartych stref aktywności w miejscowościach Wikielec, Gałdowo, Szymbark, Tynwałd.	241 940	241 363	99,76	Budowa otwartych stref aktywności w miejscowościach Wikielec, Gałdowo, Szymbark, Tynwałd. Zadanie dofinansowane z PROW 2014-2020.
92195	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w m. Ławice i Mątyki.	16 000	0	0,00	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w m. Ławice i Mątyki. Zadania dofinansowane z Programu Aktywna Wieś.
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	1 805 870	1 781 435	98,65	
92695	Rowerem bezpiecznie i zdrowo odkrywamy skarby naszej okolicy	18 060	18 060	100,00	Zakup zadaszanej wiaty na rowery, utwardzenie nawierzchni oraz dostawa i montaż stacji naprawy rowerów w miejscowości Siemiany. Zadanie dofinansowane ze środków z Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
92695	Dziarny przyjazne rowerzystom i kajakarzom szlakiem Św. Jana Pawła II	24 470	24 470	100,00	Zakup zadaszanej wiaty na rowery, utwardzenie nawierzchni oraz dostawa i montaż stacji naprawy rowerów w miejscowości Dziarny. Zadanie dofinansowane ze środków z Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
92695	Budowa otwartej strefy aktywności w miejscowości Gromoty na terenie gminy Iława.	115 660,00	115 657	100,00	Zadanie realizowane w ramach Programu Rozwoju Małej Infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym. Zadanie zaplanowano do realizacji w roku 2019.
92695	Zakup urządzeń do siłowni plenerowej w miejscowości Dół	12 000	10 455	87,13	Zakup urządzeń do siłowni plenerowej w miejscowości Dół. Zadanie zaplanowano do realizacji w roku 2019.
92695	Urządzenie siłowni plenerowej	13 700	13 653	99,66	Zakup urządzeń do siłowni plenerowej w miejscowości Laseczno. Zadanie zaplanowano do realizacji w roku 2019.
92695	Zakup urządzeń do siłowni plenerowej	6 900	6 827	98,94	Zakup urządzeń do siłowni plenerowej w miejscowości Starzykowo. Zadanie zaplanowano do realizacji w roku 2019.
926	KULTURA FIZYCZNA	190 790	189 122	99,13	x
OGÓLEM:		11 776 863	11 430 671	97,06	x

4. Wieloletnia Prognoza Finansowa – najważniejsze wskaźniki.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 r., Gmina Iława spełnia wymogi przepisów: art. 242 ustawy o finansach publicznych, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki oraz art. 243 ustawy, określający dopuszczalny poziom wskaźnika relacji łącznej kwoty spłat długu do planowanych dochodów ogółem (wskaźnik ten wynosi 3,99).

Planowane raty spłat kredytów w latach 2020 – 2026.

BS/2011	PKO/2012	BS/2014	BGK/2015	BS/2016	PKO BP/2018	SGB- Bank SA Bydgoszcz	Razem	Rok
196 000	490 000	1 500 000	600 000	50 000	0	40 000	2 876 000,00	2020
2 000	0	297 000	2 100 000	300 000	300 000	50 000	3 049 000,00	2021
0	0	1 000	1 620 000	1 000 000	500 000	120 000	3 241 000,00	2022
0	0	1 000	480 000	1 000 000	1 500 000	55 000	3 036 000,00	2023
0	0	501 000	3 480	1 000 000	2 000 000	35 000	3 539 480,00	2024
0	0	0	2 000	50 000	700 000	2 000 000	2 752 000,00	2025
0	0	0	0	0	0	1 200 000	1 200 000,00	2026

III. Mienie komunalne

Na ogólną powierzchnię gminy wynoszącą **42 324.1687 ha**, grunty będące własnością Gminy Hawa zawarte w 47 obrębach geodezyjnych, stanowią łączną powierzchnię **664.5970 ha**.

1. Aktualny stan zagospodarowania lub wykorzystania składników mienia komunalnego.

1) Nieruchomości gruntowe:

- a) grunty zajęte pod drogi gminne – 367,4066 ha,
- b) grunty gminy w użytkowaniu wieczystym – 11,6078 ha,
- c) grunty dzierżawione rolniczo i pod punktami usługowo-handlowymi – 123,9906 ha.

Wykaz gruntów według klasyfikacji i wartości /stan na 31.12.2019 r./

Lp.	Oznaczenie użytków	Powierzchnia w ha	Wartość w zł
Użytki rolne			
1.	Grunty orne	122.1325	266 714,09
2.	Sady	0.5893	2 528,31
3.	Łąki trwałe	30.7464	22 056,09
4.	Pastwiska trwałe	33.4880	177 673,59
		186.9562	468 972,08
1.	Lasy	24.5135	115 458,63
2.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	7.8505	37 204,17
		32.3640	152 662,80
1.	Tereny mieszkaniowe	13.4115	164 136,94
2.	Tereny przemysłowe	1.6619	4 657,82
3.	Tereny zabudowane inne	18.3503	137 763,89
4.	Zurbanizowane tereny niezabudowane	0.8802	6 570,13
5.	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	6.9612	60 736,01
6.	Użytki kopalniane	5.4000	40 307,55
7.	Tereny komunikacyjne (dr, Ti)	367.4318	2 555 160,26
8.	Tereny kolejowe	10.7200	111 000,00
		424.8169	3 080 332,60
1.	Nieużytki	11.1285	46 348,99
		11.1285	46.348,99
1.	Wody	2.2316	14 914,47
		2.2316	14 914,47
Razem:		657.4972	3 763.230,94
Grunty oddane w trwały zarząd dla szkół		7.9847	41 997,09

2) Budynki:

Obiekty	Liczba	Miejscowość:
Świetlice wiejskie	18	Dziarny, Franciszkowo, Frednowy, Gałdowo, Gulb, Kałduny, Mózgowo, Nowa Wieś, Radomek, Szałkowo, Wikielec, Wola Kamińska, Skarszewo, Gardzień, Dół, Karaś, Stradomno, Szymbark
Świetlice wiejskie wraz z remizą strażacką	7	Tynwałd, Siemiany, Rudzienice, Ławice, Gromoty, Mątyki, Ząbrowo
Remizy strażackie	3	Wikielec, Franciszkowo, Gałdowo,
Mieszkania komunalne w bezpośrednim zarządzie Gminy Iława	16	Gardzień, Kałduny, Frednowy, Dół, Ząbrowo, Wikielec, Segnowy, Praszki, Rudzienice, Ławice, Tynwałd, Mątyki
Mieszkania socjalne zarządzane przez Gminę Iława	14	Mątyki, Gardzień, Rudzienice
Mieszkania komunalne w bezpośrednim zarządzie Gminnego Ośrodka Kultury w Lasecznie	4	Laseczno, Ząbrowo
Szkoły Podstawowe	6	Gałdowo, Laseczno, Franciszkowo, Ząbrowo, Rudzienice, Gromoty
Zespół Szkolno – Przedszkolny	1	Wikielec
Oddział Przedszkolny	1	Ząbrowo
Niepubliczna Szkoła Podstawowa	1	Frednowy – prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Frednowa
Siedziba Gminnej Spółki Komunalnej	1	Kamień Mały 4B – umowa dzierżawy
Siedziba Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie	1	Iława, ul. Dąbrowskiego 17A – trwały zarząd
Mini Przystań Żeglarska w Siemianach	1	Siemiany- dzierżawa przez firmę W.I.D. Transport Logistic Adam Dylert
Pole namiotowe i karawaningowe wraz z zapleczem socjalnym	1	Siemiany – dzierżawa przez firmę W.I.D. Transport Logistic Adam Dylert
Boisko wielofunkcyjne „ORLIK” z zapleczem socjalno-szatniowym	1	Wikielec
Gminny Ośrodek Kultury w Lasecznie		Laseczno – siedziba GOK Ząbrowo – świetlica wiejska, Rudzienice – biblioteka Ławice – biblioteka

		Siemiany – biblioteka Scena (amfiteatr) - Siemiany
Przychodnie zdrowia	2	Ząbrowo, Rudzienice – dzierzawa Przychodnia KEMED
Siedziba Urzędu Gminy Iława - lokale biurowe		Iława ul. Andersa 2 A, udział 19/100 w działce nr 197, obręb Iława wraz z II piętrzem budynku
Parter budynku oddany w trwały zarząd Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Iławie	1	Ławice 8, działka nr 68/4

3) Obiekty użyteczności publicznej związane z gospodarką komunalną, w tym:

1.	Sieć wodociągowa	451,76 km
	Stacje Uzdatniania Wody Hydrofornie	8 szt.
2.	Sieć kanalizacyjna	189,48 km
	Przepompownie sieciowe	81 szt.
	Przepompownie przydomowe	407 szt.
3.	Kanalizacja deszczowa	1113 m
	Studnie	20 szt.

2. Zmiany w stanie mienia komunalnego za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.

1) Nabycie mienia:

- a) nabycie działki nr 35/1, obręb Wikielec – 0,1475 ha;
- b) nabycie działki nr 35/3, obręb Wikielec – 0,0896 ha;
- c) nabycie działki nr 233/6, obręb Wola Kamińska – 0,0223 ha;
- d) nabycie działki nr 232/40, obręb Nowa Wieś – 0,1827 ha;
- e) nabycie działki nr 232/39, obręb Nowa Wieś – 0,2981 ha;
- f) nabycie działki nr 232/33, obręb Nowa Wieś – 0,0839 ha;
- g) nabycie działki nr 254/1, obręb Laseczno – 0,0141 ha;
- h) nabycie udziału 2/5 części w działce nr 234/33, obręb Nowa Wieś – 0,1463 ha;
- i) nabycie udziału 312/1008 części w działce nr 234/24, obręb Nowa Wieś – 0,2500 ha;
- j) nabycie działki nr 61/5, obręb Szałkowo – 0,0269 ha;
- k) nabycie działki nr 9/3, obręb Dziarnówko – 0,0091 ha.

2) Zbycie mienia:

- a) sprzedaż działki nr 89/2, obręb Gulb – 0,2700 ha;
- b) sprzedaż działki nr 218/8, obręb Laseczno – 0,0166 ha;
- c) sprzedaż działki nr 162/10, obręb Karaś – 0,1666 ha;
- d) sprzedaż działki nr 124/6, obręb Segnowy – 0,0600 ha;
- e) sprzedaż działki nr 61/4, obręb Szałkowo – 0,0269 ha;
- f) sprzedaż działki nr 15/1, obręb Dziarnówko – 0,0091 ha;
- g) sprzedaż na rzecz użytkownika wieczystego następujących nieruchomości gruntowych:
 - nr 251/11, obręb Siemiany o pow. 0,0468 ha;
 - nr 33/8, obręb Siemiany o pow. 0,0483 ha;
 - nr 72, obręb Tynwałd o pow. 0,3000 ha.

3. Zmiany w zasobach mienia komunalnego w poszczególnych kategoriach.

Kategoria mienia komunalnego	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2019 r.	Różnica
Grunty gminne ogółem	666.1761 ha	664.5970 ha	-1.5791 ha
Drogi	366.3937 ha	367.4066 ha	+1.0129 ha
Grunty przeznaczone do dzierżawy	122.5701 ha	123.9906 ha	+1,4205 ha
Grunty w użytkowaniu wieczystym	13.5308 ha	11.6078 ha	-1.9230 ha
Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	0	13	+13
Hydrofornie	8	8	-
Sieć wodociągowa	448,43 km	451,76 km	+3,33 km
Sieć kanalizacji sanitarnej	188,72 km	189,48 km	+0,76 km
Przepompownie sanitarne (sieciowe i przydomowe)	488 szt.	488 szt.	-
Świetlice wiejskie	18	18	-
Świetlice wiejskie wraz z remizą strażacką	7	7	-
Remizy strażackie	3	3	-
Mieszkania komunalne w bezpośrednim zarządzie Gminy Iława	17	16	-1
Mieszkania socjalne w bezpośrednim zarządzie Gminy Iława	13	14	+1
Lokale zarządzane przez G O K w Lasecznie	4	4	-
Gminne Ośrodki Zdrowia	2	2	-
Szkoły Podstawowe	6	6	-
Zespół Szkolno - Przedszkolny	1	1	-
Oddział przedszkolny	1	1	-
Niepubliczna Szkoła Podstawowa	1	1	-

4. Dochody uzyskane z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych.

- 1) Dochód uzyskany z gospodarki nieruchomościami za okres objęty informacją wyniósł: **441.489,51 zł.**
- a) na dochód ten składają się:
- ✓ należności z najmu i dzierżawy - 271.488,37 zł,
 - ✓ wpływy z tytułu zbycia - 127.973,00 zł,
 - ✓ wpływy za zarząd i użytkowanie wieczyste - 42.028,14 zł.

5. Zamierzenia na 2020 rok w zakresie obrotu mieniem i sposobu jego zagospodarowania:

- 1) Działalność bieżąca związana ze:
- a) sprzedażą,
 - b) kupnem,
 - c) dzierżawą,
 - d) najmem,
 - e) użytkowaniem wieczystym,

2) Przewidywana sprzedaż nieruchomości:

L.p.	Położenie		Powierzchnia	Przewidywany dochód
1.	Mieszkania Tynwałd			60.000,-
2.	Gałdowo pomieszczenie gospodarcze	151/7	0,1229 ha	30.000,-
3.	Mieszkanie Kałduny	lokal nr 4, budynek nr 33		25.000,-
4.	Wola Kamieńska	37/5	0,1593 ha	35.000,-
5.	Gałdowo	207	0,3900 ha	40.000,-
6.	Mózgowo	181/1	0,2341 ha	25.000,-
7.	Mózgowo	181/2	0,2709 ha	25.000,-
8.	Rudzienice	232/1	0,4500 ha	51.000,-

6. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Hława.

Zgodnie z Uchwałą Nr XX/183/2016 Rady Gminy Hława z dnia 29 kwietnia 2016 r. w sprawie uchwalenia „Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Hława na lata 2016 – 2020” Gmina Hława w 2019 roku wykonywała zadania związane z zarządem mieszkaniowym zasobu gminy, a w szczególności:

- 1) zapewniała najemcom lokali podstawowe warunki mieszkaniowe;
 - 2) wykonywała bieżące remonty i konserwację oraz przeglądy techniczne lokali i budynków;
 - 3) prowadziła sprawy związane z najmem lokali poprzez zawieranie umów, pobieranie czynszów i innych opłat związanych z najmem lokali.
1. W roku 2019 Gmina Hława dysponowała 30 lokalami mieszkalnymi, z czego 14 lokali, to lokale socjalne.
 2. Stawka czynszu w roku 2019 nie uległa zmianie w porównaniu do roku 2018.
 3. Stan techniczny lokali mieszkalnych wchodzących w skład zasobu, kształtuje się następująco:
 - 1) 26 lokali mieszkalnych posiada stan techniczny dobry;
 - 2) 3 lokale mieszkalne stan dostateczny;
 - 3) 1 lokal mieszkalny stan zły.

W roku 2019 dwa mieszkania zostały przekazane najemcom, po wykonanym generalnym remoncie – mieszkanie położone w miejscowości Gardzień i mieszkanie położone w miejscowości Rudzienice. Źródłem finansowania przeprowadzonych remontów był budżet Gminy Iława.

IV. Realizacja polityk, strategii, programów

1. Strategia Rozwoju Społeczno Gospodarczego Gminy Iława na lata 2016-2030

Gmina Iława realizowała w 2019 roku politykę rozwoju w oparciu o dokument pn.: „Strategia Rozwoju Społeczno Gospodarczego Gminy Iława na lata 2016-2030”, przyjętą uchwałą Nr XVI/123/2015 Rady Gminy w Iławie z dnia 22 grudnia 2015 r. W strategii określono następującą wizja rozwoju gminy:

„Gmina Iława to miejsce dobrej jakości życia i gospodarowania opartego na trzech filarach: nowoczesnym rolnictwie, przedsiębiorczości wykorzystującej lokalne zasoby, turystyce z bogatą ofertą wypoczynku i rekreacji w otoczeniu czystych jezior i lasów. To miejsce, w którym mieszkańcy są aktywnymi współgospodarzami nowoczesnej, zadbanej i bezpiecznej gminy, miejsce przyciągające inwestorów i turystów.

Głównym celem rozwoju gminy Iława jest zapewnienie mieszkańcom gminy Iława satysfakcjonującej jakości życia poprzez osiągnięcie spójności ekonomicznej, społecznej i przestrzennej z najbardziej rozwiniętymi gminami wiejskimi regionu i kraju.

Cel główny przekłada się na cele strategiczne, a te na cele operacyjne i zadania:

Do celów strategicznych należą:

I – nowoczesna infrastruktura rozwoju

1. Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności.
2. Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii.
3. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego.

II – wzrost konkurencyjności gospodarki

1. Wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozwój różnych branż gospodarki, w tym zaliczanych do inteligentnych specjalizacji województwa.
2. Wzrost innowacyjności firm.
3. Wzrost liczby miejsc pracy.

III – wzrost aktywności społecznej

1. Rozwój kapitału społecznego.
2. Wzrost dostępności i jakości usług publicznych.

IV – wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych

1. Doskonalenie administracji.
2. Intensyfikacja współpracy międzygminnej.

Zadania do realizacji w latach 2015-2030

Cel operacyjny i kierunek działania	Zadanie	Okres realizacji
<u>Cel Strategiczny I</u> – nowoczesna infrastruktura rozwoju		
Cel operacyjny: Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności Kierunek działania: B. Inwestycje drogowe	Przebudowa dróg gminnych.	2015-2030
	Udział gminy Iława w przygotowaniu i realizacji projektów modernizacji i budowy dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych.	2015-2030
Cel operacyjny: Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności Kierunek działania: B. Inwestycje drogowe Cel operacyjny: Poprawa jakości i ochrona środowiska Kierunek działania: B. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego Ponadto wpływ na <u>Cel strategiczny III</u> - wzrost aktywności społecznej , Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych , Kierunek działania E. Infrastruktura	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Iława.	2016-2030
Cel operacyjny: Poprawa jakości i ochrona środowiska Kierunek działania: B. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	Budowa nowych sieci wodociągowych na terenie Gminy Iława.	2015-2030
	Uporządkowanie gospodarki ściekowej na nieskanalizowanych terenach gminy.	2015-2030
	Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej na terenie ośrodków wypoczynkowych w Makowie.	2017-2019
	Przebudowa stacji uzdatniania wody na terenie Gminy Iława.	2015-2030

Cel operacyjny i kierunek działania	Zadanie	Okres realizacji
<p>Cel operacyjny: Poprawa jakości i ochrona środowiska</p> <p>Kierunek działania: B. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego</p> <p>Cel operacyjny: Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii</p> <p>Kierunek działania: C. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii</p> <p>Ponadto wpływ na Cel strategiczny III - wzrost aktywności społecznej,</p> <p>Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych,</p> <p>Kierunek działania E. Infrastruktura</p>	<p>Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej.</p>	<p>2016-2030</p>
Cel strategiczny II - wzrost konkurencyjności gospodarki		
<p>Cel operacyjny: Wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozwój różnych branż gospodarki, w tym zaliczanych do inteligentnych specjalizacji województwa</p> <p>Kierunek działania A. Jakość produktów i usług</p> <p>Ponadto wpływ na Cel strategiczny I – nowoczesna infrastruktura rozwoju, Cel operacyjny: Poprawa jakości i ochrona środowiska, Kierunek działania B. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,</p> <p>Cel operacyjny: Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii, Kierunek działania C. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii</p>	<p>Rozwój dziedzictwa naturalnego przez zagospodarowanie rzeki Drwęcy w miejscowości Franciszkowo Dolne - budowa stacji wodnej.</p>	<p>2016-2020</p>
<p>Cel operacyjny: Wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozwój różnych branż gospodarki, w tym zaliczanych do inteligentnych specjalizacji województwa</p> <p>Kierunek działania A. Jakość produktów i usług</p>	<p>Uzdrowisko w Siemianach (II etap) – urządzenie i zagospodarowanie terenu plaży, pola namiotowego oraz kąpieliska wraz z budową pomostu i mola oraz wyposażeniem w jednostkę pływającą w Siemianach w gminie Iława.</p>	<p>2015-2018</p>
<p>Cel operacyjny: Wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozwój różnych branż gospodarki, w tym zaliczanych do inteligentnych specjalizacji województwa</p> <p>Kierunek działania A. Jakość produktów i usług</p>	<p>Tynwałd - wieś archeologiczna (zagospodarowanie brzegów jeziora Tynwałdzkiego, odtworzenie zabytkowej dzwonnicy, utworzenie Izby Archeologicznej w budynku szkoły w Tynwałdzie).</p>	<p>2017-2020</p>
	<p>Wola Kamińska - wieś kamienna</p>	<p>2017-2018</p>

Cel operacyjny i kierunek działania	Zadanie	Okres realizacji
	Budowa wieży obserwacyjnej wraz ze ścieżką edukacyjną przy Jeziorze Karaś w Karasiu.	2017-2018
	Urządzenie infrastruktury turystycznej nad jez. Gulbińskim – między innymi budowa punktu widokowego w Lasecznie Małym oraz budowa i urządzenie pomostów i kąpielisk w Lasecznie Małym, Gulbiu i Mózgowie	2018-2022
Cel operacyjny: wzrost liczby miejsc pracy , Kierunek działania B. Infrastruktura służąca rozwojowi przedsiębiorczości	Uzbrojenie gminnych terenów inwestycyjnych w miejscowości Franciszkowo.	2016-2018
Cel strategiczny III - wzrost aktywności społecznej		
Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych , Kierunki działań: B. Opieka zdrowotna C. Profilaktyka i wsparcie potrzebujących	Realizacja programów gminnych z zakresu profilaktyki i opieki zdrowotnej.	2016-2030
Cel operacyjny: rozwój kapitału społecznego Kierunek działania A. Aktywni mieszkańcy	Budowa centrum aktywności społecznej w Nowej Wsi.	2015-2019
Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych , Kierunek działania E. Infrastruktura	Budowa elementów małej architektury oraz wyposażenie świetlic wiejskich na terenie gminy Iława.	2015-2030
	Budowa centrum kulturalno - rekreacyjnego w Stradomnie.	2016-2019
Cel operacyjny: rozwój kapitału społecznego Kierunek działania A. Aktywni mieszkańcy Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych , Kierunek działania E. Infrastruktura	Modernizacja obiektów sportowych na terenie Gminy Iława.	2015-2030
Cel operacyjny: rozwój kapitału społecznego Kierunek działania A. Aktywni mieszkańcy Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych , Kierunek działania E. Infrastruktura	Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w celu stworzenia miejsca integracji społecznej w Mątykach (przebudowa budynku świetlicy oraz wyposażenie pod kątem potrzeb związanych z włączeniem społecznym mieszkańców gminy).	2016-2019
	Utworzenie centrum rekreacyjno-sportowego na terenie parku w Mątykach w celu poprawy kondycji fizycznej i psychicznej mieszkańców.	2016-2020
Ponadto wpływ na: Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości	Rewitalizacja zabytkowego parku w Stanowie - wzmocnienie wspólnej tożsamości i odpowiedzialności mieszkańców za otoczenie.	2016-2018

Cel operacyjny i kierunek działania	Zadanie	Okres realizacji
<p>usług publicznych, Kierunki działań:</p> <p>A. Edukacja formalna, jak i pozaformalna C. Profilaktyka i wsparcie potrzebujących</p> <p>Cel strategiczny I – nowoczesna infrastruktura rozwoju, Cel operacyjny: Poprawa jakości i ochrona środowiska, Kierunek działania B. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,</p> <p>Cel operacyjny: Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii, Kierunek działania C. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii</p>	<p>Zagospodarowanie centrum wsi w Ząbrowie na cele wypoczynku oraz zagospodarowanie terenu przy rzece Osa w Ząbrowie w celu stworzenia plenerowego miejsca integracji lokalnej dla mieszkańców wsi.</p> <p>Zagospodarowanie centrum wsi w Lasecznie na cele wypoczynku i rekreacji (stworzenie miejsca sprzyjającego aktywności środowisk młodzieżowych, osób starszych oraz niepełnosprawnych).</p> <p>Rewitalizacja parku w miejscowości Frednowy dla potrzeb rekreacji i sportu, wzmocnienia więzi społecznych oraz współpracy mieszkańców na rzecz własnego otoczenia.</p> <p>Zagospodarowanie plaży wiejskiej w Siemianach dla celów rekreacyjnych.</p> <p>Wzrost integracji mieszkańców poprzez stworzenie miejsca sportu i rekreacji nad jeziorem Jeziorak w Kwirach.</p> <p>Urządzenie kąpieliska i plaży nad jeziorem Łabędź w miejscowościach Nowa Wieś i Rudzienice-Karłowo.</p> <p>Urządzenie plenerowych miejsc spotkań przy świetlicach wiejskich oraz centrach wsi Gminy Iława.</p> <p>Urządzenie i doposażenie placów zabaw w poszczególnych miejscowościach Gminy Iława.</p>	<p>2016-2018</p> <p>2017-2019</p> <p>2018-2020</p> <p>2017-2019</p> <p>2016-2019</p> <p>2018-2020</p> <p>2016-2030</p> <p>2016-2030</p>
<p>Cel operacyjny: wzrost dostępności i jakości usług publicznych, Kierunek działania E. Infrastruktura Ponadto wpływ na: Kierunek działania A. Edukacja formalna, jak i pozaformalna</p>	<p>Budowa szkoły podstawowej z salą gimnastyczną wraz z urządzeniem terenu w Gromotach.</p>	<p>2015-2017</p>
<p>Cel operacyjny: rozwój kapitału społecznego Kierunki działań:</p> <p>A. Aktywni mieszkańcy D. Współpraca E. Informacja i promocja</p>	<p>Wprowadzenie budżetu obywatelskiego (partycypacyjnego).</p>	<p>od 2017</p>
Cel Strategiczny IV – wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych		
<p>Cel operacyjny: doskonalenie administracji Kierunki działań:</p> <p>A. E-administracja B. Jakość funkcjonowania administracji</p>	<p>e-administracja dla mieszkańców Gminy Iława.</p>	<p>2016-2030</p>

Cel operacyjny i kierunek działania	Zadanie	Okres realizacji
Cel operacyjny: intensyfikacja współpracy międzygminnej Kierunek działania: B. Współpraca z gminami na poziomie regionalnym, ponadregionalnym i międzynarodowym	Uczestnictwo w działaniach w ramach Ostródzko-Ławskiego Obszaru Funkcjonalnego, Stowarzyszenia „Łączy Nas Kanał Elbląski – Lokalna Grupa Działania”, Związku Gmin Kanału Ostródzko-Elbląskiego i Pojezierza Ławskiego, „Stowarzyszenia Eurobałtyk”.	2015-2030

Realizacja założeń strategii w 2019 r.

Ubiegły rok w Gminie Ława należał do bardzo udanych w dziedzinie inwestycji. Gmina Ława kontynuowała konsekwentną politykę rozwoju. Łącznie na inwestycje wydatkowano **11 474 244 zł, co stanowiło 17,24 % wydatków** budżetowych ogółem.

Dla porównania - w poprzednich 10 latach wskaźnik ten wynosił:

- 2008 r. - 18,2 % 6 098 871 zł.
- 2009 r. - 19,7 % 7 303 442 zł.
- 2010 r. - 35,0 % 15 000 000 zł.
- 2011 r. - 20,0 % 8 064 148 zł.
- 2012 r. - 27,0 % 1 3427 96 zł.
- 2013 r. - 25,0 % 10 971 112 zł.
- 2014 r.- 17,0 % 7 050 904 zł.
- 2015 r.- 22,0 % 11 325 893 zł.
- 2016 r.- 21,0 % 10 195 934 zł.
- 2017 r.- 16,0 % 8 011 405 zł.
- 2018 - 23 % 14 558 775 zł

Tak wysoki udział inwestycji w wydatkach ogółem stawia naszą gminę wśród najlepszych w Województwie Warmińsko-Mazurskim.

*Najważniejsze inwestycje realizowane w 2019 r. zostały przedstawione w rozdziale **Finanse Gminy.***

Reasumując należy stwierdzić, że większość zadań inwestycyjnych nakreślonych w strategii rozwoju gminy na 2019 r. została wykonana. Jednym z głównych zadań strategicznych była budowa centrum kulturalno - rekreacyjnego w Stradomnie. Na bieżąco wykonywano inwestycje związane z budową, przebudową i remontami dróg oraz budową nowych odcinków wodociągów i kanalizacji sanitarnej.

✓ **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy**

Gmina Ława, posiada aktualne Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ława (dalej SUIKZP) przyjęte uchwałą nr XLIV/380/2018 Rady Gminy Ława z dnia 23 lutego 2018 r.

Zmiana dotychczas obowiązującego SUIKZP polegała szczególnie na określeniu kierunków przestrzennego rozwoju jednostek osadniczych gminy z uwzględnieniem wniosków mieszkańców o zmianę przeznaczenia swoich nieruchomości, legislacyjnemu zaktualizowaniu poszczególnych elementów zagospodarowania przestrzennego w zakresie ochrony środowiska naturalnego, ochrony dóbr kultury, rozwoju infrastruktury, rolnictwa, turystyki, rekreacji oraz pozostałych dziedzin życia społecznego i gospodarczego.

Mając na uwadze powyższe, należy uznać, że gmina Ława posiada aktualne SUIKZP.

3. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego

Na terenie Gminy Iława obowiązuje obecnie 38 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (dalej „mpzp”), które pokrywają całą jej powierzchnię. Taką sytuację należy określić jako szczególnie korzystną. Plany te ustalają przeznaczenie terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określają sposób zagospodarowania i warunki zabudowy. Zgodnie z oceną aktualności mpzp Gminy Iława przyjętą przez Radę Gminy w 2016 r., część mpzp jest już mniej lub bardziej nieaktualnych. W związku z powyższym Gmina Iława sukcesywnie, w ramach posiadanych środków finansowych, aktualizuje tereny objęte nieaktualnymi mpzp poprzez sporządzanie nowych. W roku 2019 uchwalono 3 plany miejscowe tj.:

- ✓ Uchwała Nr IV/34/19 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Iława w obrębie geodezyjnym Kałduny i Rudzienice (obszar A), Frednowy (obszar B), Laseczno (obszar C), Dół i Ławice (obszar D), powierzchnia – 197,75 ha
- ✓ Uchwała Nr VII/61/19 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Iława w obrębie geodezyjnym Stradomno (działki nr 27/7 i 27/8), powierzchnia – 0,65 ha
- ✓ Uchwała Nr IX/89/19 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Rudzienice-Karłowo w gminie Iława, powierzchnia – 2,40 ha

W roku 2019 podjęto 4 uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia planów miejscowych tj. w obrębach geodezyjnych Kamień Mały, Kamień Duży, Szalkowo, Wola Kamieńska, Rudzienice, Stradomno i Szymbark. Ponadto trwają prace (rozpoczęte w roku 2018) nad sporządzeniem planu miejscowego w obrębie geodezyjnym Szczepkowo.

4. Program Opieki Nad Zabytkami

Gmina Iława posiada Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2015 – 2018 przyjęty uchwałą Rady Gminy Iława Nr XIII/97/2015 z dnia 30 października 2015 r. Głównymi założeniami Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami jest dążenie do poprawy stanu zasobów dziedzictwa kulturalnego oraz podwyższenie świadomości społecznej mieszkańców i właścicieli zabytkowych obiektów.

Podstawowe założenia Programu na lata 2015-2018 zostały zrealizowane w miarę możliwości finansowych i organizacyjnych, częściowo są w trakcie realizacji. Kontynuacja założonych celów wraz z określeniem nowych zostanie uwzględniona w nowym programie na lata 2019-2022.

5. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej

W 2018 r. Gmina Iława rozpoczęła realizację programu dotacyjnego związanego z wymianą nieefektywnych systemów grzewczych, zainstalowanych w budynkach mieszkalnych. Z programu, w latach 2018-2019 skorzystało 30 mieszkańców Gminy, którzy wymienili stare, nieefektywne piece na proekologiczne kotły grzewcze. Na terenie Gminy nie funkcjonuje żadna stacja pomiarowa badająca jakość powietrza, stąd trudno wskazać jakieś tendencje w zakresie stanu czystości powietrza na tym obszarze. Z danych GUS (odnoszących się jednak do całego powiatu iławskiego, a nie konkretnej gminy) wynika, że np. zanieczyszczenia pyłowe z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem w 2018 r. (37 t/r) były wyższe niż w 2017 r. (30 t/r). Podobnie przedstawia się rozkład wartości stężeń zanieczyszczeń gazowych – wyższe stężenia zostały zanotowane w 2018 r. (92707 t/r) niż w 2017 r. - 72018 t/r. Brak jest jeszcze danych za 2019 r.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Iława został przyjęty uchwałą Rady Gminy Iława nr XV/119/2015 z dnia 30 listopada 2015 r. Celem strategicznym Planu jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy jednoczesnym zapewnieniu zrównoważonego rozwoju Gminy Iława i dążenie do redukcji emisji gazów cieplarnianych, poprawa efektywności energetycznej i związane z tym zmniejszenie zużycia energii finalnej, a także zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w wytwarzaniu energii na terenie gminy Iława oraz poprawa jakości powietrza. Plan działań na rzecz niskoemisyjnej gospodarki w Gminie Iława obejmuje głównie działania inwestycyjne takie jak:

1. termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,
2. termomodernizacja budynków mieszkalnych komunalnych,

3. wymiana źródeł światła w Urzędzie Gminy oraz w jednostkach podległych,
4. modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego,
5. zakup lub wymiana urządzeń np. biurowych w Urzędzie Gminy oraz jednostkach podległych,
6. poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (wspólnot mieszkaniowych i budownictwa indywidualnego),
7. modernizacja przedsiębiorstw i placówek usługowych w kierunku energooszczędnym,

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest aktualizowany co 4 lata.

6. Program Ochrony Środowiska Gminy Iława

Jednym z dokumentów strategicznych Gminy, opracowywanych w celu realizacji polityki ekologicznej państwa na szczeblu gminnym, jest „Program Ochrony Środowiska Gminy Iława na lata 2019 – 2022 z perspektywą na lata 2023 – 2026”. Dokument ten określa stan ochrony środowiska Gminy, kierunki działań oraz opisuje wskaźniki służące do oceny realizacji Programu. W celu monitorowania realizacji Programu co dwa lata przygotowany jest raport, w którym zawarta jest charakterystyka bieżącego stanu środowiska oraz wskazany kierunek dokonujących się zmian. Ostatni raport opracowano za lata 2017 – 2018 i przyjęto go uchwałą nr VI/54/19 Rady Gminy Iława z dnia 29 marca 2019 r. Raport ten wykazał, że Gmina Iława w sposób zaplanowany i systematyczny wykonywała zadania określone w poprzednim Programie Ochrony Środowiska, mając na uwadze poprawę stanu środowiska oraz racjonalne gospodarowanie zasobami, w tym ograniczenie wodochłonności, energochłonności i emisji zanieczyszczeń. Środki finansowe na cele związane z ochroną środowiska pochodziły zarówno ze środków budżetu gminy, jak i ze źródeł zewnętrznych.

• Ochrona powietrza

W 2018 r. Gmina Iława rozpoczęła realizację programu dotacyjnego związanego z wymianą nieefektywnych systemów grzewczych, zainstalowanych w budynkach mieszkalnych. Z programu, w latach 2018-2019 skorzystało 30 mieszkańców Gminy, którzy wymienili stare, nieefektywne piece na proekologiczne kotły grzewcze. Na terenie Gminy nie funkcjonuje żadna stacja pomiarowa badająca jakość powietrza, stąd trudno wskazać jakieś tendencje w zakresie stanu czystości powietrza na tym obszarze. Z danych GUS (odnoszących się jednak do całego powiatu iławskiego, a nie konkretnej gminy) wynika, że np. zanieczyszczenia pyłowe z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem w 2018 r. (37 t/r) były wyższe niż w 2017 r. (30 t/r). Podobnie przedstawia się rozkład wartości stężeń zanieczyszczeń gazowych – wyższe stężenia zostały zanotowane w 2018 r. (92707 t/r) niż w 2017 r. - 72018 t/r. Brak jest jeszcze danych za 2019 r.

• Gospodarka odpadami

Gmina Iława należy do Związku Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko”, którego statutowym zadaniem jest prowadzenie gospodarki odpadowej m. in. na terenie gminy Iława. Swoim zasięgiem Związek obejmuje obszar około 3.760 km². W skład Związku Gmin „Czyste Środowisko” wchodzi 19 gmin z obszaru województwa warmińsko-mazurskiego. W 2019 roku Związek Gmin odebrał z Gminy Iława 3223,34 Mg odpadów (w 2018 r. – 3432,5 Mg), zatem wskazuje to na pozytywną tendencję związaną prawdopodobnie z wytwarzaniem mniejszej liczby odpadów przez mieszkańców, letników i podmioty gospodarcze objęte systemem wywozu odpadów w Gminie. W IV kwartale 2019 r. liczba osób deklarujących segregowanie odpadów stanowiła w Gminie Iława 44,81%. W ostatnich latach obserwowany jest w Gminie Iława nieznaczny spadek liczby mieszkańców, którzy deklarują segregowanie odpadów (od 2015 r. o ok. 6%), co może być spowodowane niedużą różnicą pomiędzy ceną za zbieranie segregowanych odpadów w stosunku do ceny odpadów zbieranych w sposób nieselektywny. Sytuacja diametralnie zmieni się w II półroczu 2020 r., ponieważ wówczas zaczną obowiązywać ustawowe rozwiązania zakładające objęcie wszystkich mieszkańców

system selektywnej zbiórki odpadów. Od 1 czerwca 2020 r. nie zmienia się zakres selektywnej zbiórki, ponieważ będzie on obejmować sześć podstawowych kategorii odpadów, takich jak: szkło, papier, metale i tworzywa sztuczne, odpady bio, odpady zmieszane oraz popiół, które odbierane będą przez firmę wywozową bezpośrednio z posesji. Dodatkowo, właściciele nieruchomości zobowiązani będą także do prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmującego: odpady opakowaniowe wielomateriałowe, przeterminowane leki, igły i strzykawki, tekstylia i odzież, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne oraz zużyte opony. Szczegółowy sposób postępowania z różnymi rodzajami odpadów opisany jest w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Iława (*dostępny w BIP Gminy Iława*).

W 2019 r. Gmina Iława po raz kolejny otrzymała dofinansowanie z WFOŚiGW na usuwanie i unieszkodliwienie azbestu. W wyniku realizacji zadania unieszkodliwiono 3680,39 m² azbestu (47,845 Mg), który stanowił pokrycie dachowe 22 obiektów budowlanych (budynków mieszkalnych, gospodarczych, letniskowych, wiat i garaży).

Zjawiskiem pozytywnym w dziedzinie gospodarki odpadami w ciągu ostatnich trzech lat był brak zgłoszeń dot. występowania dzikich wysypisk odpadów na gruntach gminnych.

- **Gospodarka wodno-ściekowa**

Z danych GUS wynika, że w 2018 r. w Gminie zwiększyło się zużycie wody na 1 mieszkańca w porównaniu do lat 2015-2017 (brak danych za 2019 r.). Biorąc pod uwagę ograniczone zasoby wody w Polsce, nie jest to pozytywna tendencja. Dane z GUS dot. udziału ludności obsługiwanej przez oczyszczalnię ścieków odnoszą się do całego powiatu. W roku 2018 zwiększył się udział ludności obsługiwany przez oczyszczalnię w stosunku do lat 2015-2017 (brak danych za 2019 r.). W 2019 r. na terenie Gminy Iława zinventaryzowano 189,38 km sieci kanalizacyjnej (w 2019 r. wybudowano odcinek o długości 0,76 km). Ścieki z Gminy oczyszczane są w oczyszczalni ścieków w Dziarnach i w Suszu. Sieć wodociągowa jest w niewielkim stopniu rozbudowywana w ostatnich latach, ponieważ obejmuje już prawie wszystkie gospodarstwa domowe w Gminie. W 2019 r. wybudowano lub wymieniono łącznie 3,33 km sieci wodociągowej.

Stan sieci wodociągowej – kanalizacyjnej administrowanej przez Gminną Spółkę Komunalną Sp. z o.o. z siedzibą w Kamieniu Małym będącej własnością Gminy Iława w roku 2019.

1) Sieć wodociągowa:

- ✓ długość sieci wodociągowej - 452,17 km,
- ✓ zakup wody z „Iławskich Wodociągów” (zakup dla miejscowości: Wikielec, Radomek, Szeplerzyzna, Karaś, Stradomno)
- ✓ zakup wody z „ZUK Susz (zakup wody dla części wsi Gałdowo)
- ✓ zakup wody z „ZGK” Lubawa (zakup wody dla wsi Rodzone),
- ✓ Stan sieci wodociągowej- dobry,
- ✓ Plany inwestycyjne: budowa sieci w m. Stradomno- dł. 311 m., budowa sieci w m.Kamień Mały- dł. 1178 m, budowa sieci w m. Stanowo- dł. 629 m.

2) Stacje Uzdatniania Wody:

- ✓ 8 szt. (Frednowy, Franciszkowo, Kałduny, Ławice, Wola Kamieńska, Gulb, Ząbrowo, Siemiany)
- ✓ stan SUW- 2 stacje (Frednowy, Franciszkowo) -bardzo dobry, 6 stacji – dobry (Gulb, Ząbrowo, Ławice Kałduny, Siemiany, Wola Kamieńska)

- ✓ plany inwestycyjne-budowa instalacji fotowoltaicznych na sześciu stacjach uzdatniania wody w Gminie Hawa o wartości 1,213.851 zł oraz montaż lamp UV na SUW Gulb, Siemiany, Kałduny, Ławice, Franciszkowo.
- 3) Liczba odbiorców korzystających z :
 - ✓ sieci wodociągowej -4383, w tym 13.069 osób,
- 4) Sieć kanalizacyjna:
 - ✓ - długość sieci kanalizacyjnej - 189.38 km
 - ✓ - ilość sieciowych przepompowni – 82 szt.
 - ✓ - ilość przydomowych przepompowni – 466 szt.
 - ✓ Stan sieci kanalizacyjnej wraz z przepompowniami - dobry
 - ✓ Plany inwestycyjne: - budowa sieci kanalizacyjnej w m. Stradomno – dł. 279 mb
- budowa sieci kanalizacyjnej w m. Laseczno – dł. 2.200 mb
- 5) Liczba odbiorców korzystających :
 - ✓ z sieci kanalizacyjnej- 2258, w tym 6086 osób,
- 6) Sprzedaż wody w 2019 r. - 665840 m³ , odprowadzenie ścieków w 2019 r - 220186 m³

- **Ochrona przyrody, edukacja ekologiczna, monitoring środowiska.**

Na terenie Gminy Hawa znajduje się kilka form ochrony przyrody, takich jak: rezerwat, park krajobrazowy, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne i pomniki przyrody. Procentowy udział powierzchni gruntów objętych formami ochrony przyrody w stosunku do całkowitej powierzchni gminy, pozostał na niezmiennym poziomie. Powierzchnia terenów leśnych i zadrzewień nieznacznie się zwiększyła (o ok. 1%).

W 2019 r. Gmina brała udział w 4 akcjach edukacyjnych, była to wiosenna Akcja Sprzątania Jezior, jesienna Akcja Sprzątania Świata, Międzyszkolna Olimpiada Ekologiczna i konkurs wiedzy o odpadach, organizowany od kilku lat podczas gminnych dożynek.

W ubiegłym roku w zakresie monitoringu środowiska pracownicy Urzędu przeprowadzili 10 kontroli, które były efektem skarg mieszkańców na nieprawidłowości w dziedzinie ochrony środowiska. Skargi dotyczyły głównie niewłaściwego przechowywania nawozów naturalnych (uciążliwości związane z odorem i odciekami z przyz obornikowych) oraz magazynowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

V. OŚWIATA

W 2019 r. na terenie Gminy Hawa funkcjonowało 7 publicznych jednostek oświatowych:

- a. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wikielcu składający się ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Wikielcu i Przedszkola w Wikielcu,
- b. 6 szkół podstawowych z oddziałami wychowania przedszkolnego:
 - ✓ Szkoła Podstawowa we Franciszkowie,
 - ✓ Szkoła Podstawowa im. mjr Henryka Dobrzańskiego „Hubala” w Gałdowie,
 - ✓ Szkoła Podstawowa w Gromotach,
 - ✓ Szkoła Podstawowa w Lasecznie,
 - ✓ Szkoła Podstawowa im. Michała Lengowskiego w Rudzienicach,
 - ✓ Szkoła Podstawowa im. Twórców Literatury Dziecięcej w Ząbrowie.

W dwóch z wyżej podanych szkół (Franciszkowo, Ząbrowo) do dnia 31 sierpnia 2019 r. funkcjonowały III klasy gimnazjalne.

Na koniec roku szkolnego 2018/19 (czerwiec 2019 r.) do szkół uczęszczało:

- ✓ 245 dzieci do oddziałów przedszkolnych i przedszkola,
- ✓ 959 uczniów do kl. I-VII szkół podstawowych;
- ✓ 90 uczniów do kl. II i III klas gimnazjalnych.

Ogółem dawało to liczbę 1294 uczniów.

W związku z likwidacją gimnazjów, z początkiem nowego roku szkolnego 2019/20 ogólna liczba uczniów uczęszczających do szkół uległa zmniejszeniu.

Zgodnie z zatwierdzonymi arkuszami organizacji szkół na rok szkolny 2019/20 wg danych na 30 września 2019 r. łącznie z dziećmi młodszymi do naszych placówek uczęszczało:

- ✓ 261 dzieci realizujących wychowanie przedszkolne,
- ✓ 933 uczniów do ośmioletnich szkół podstawowych.

Ogółem do 77 oddziałów uczęszczało 1194 uczniów i dzieci; średnia liczba uczniów na oddział wynosiła **15,51**.

Procentowy rozkład liczby uczniów poszczególnych typów szkół publicznych w ogólnej liczbie uczniów przedstawiał się następująco:

✓ wych. przedszkolne	18,93%	(czerwiec 2019 r.)	21,86%	(wrzesień 2019 r.)
✓ szkoły podstawowe	74,11%	(czerwiec 2019 r.)	78,14%	(wrzesień 2019 r.)
✓ kl. gimnazjalne	6,96%	(czerwiec 2019 r.)	brak	(wrzesień 2019 r.)

W związku z niewielką liczbą uczniów w klasach, w niektórych szkołach funkcjonowało nauczanie w klasach łączonych. Dotyczyło to następujących placówek: SP w Lasecznie, SP w Gromotach, SP w Gałdowie oraz SP we Franciszkowie.

Efekty pracy szkół są dobre. Potwierdzają to również wyniki egzaminów zewnętrznych. Z tego tytułu na wyróżnienie zasługują niżej wymienione wyniki egzaminów:

- a) w klasach gimnazjalnych Szkoły Podstawowej we Franciszkowie:
 - ✓ średni wynik z przedmiotów przyrodniczych wyniósł 51% i był wyższy od średniego wyniku w kraju - 49% ,
 - ✓ średni wynik z języka polskiego wyniósł 63% i był równy średniemu wynikowi w kraju,
 - ✓ średni wynik z historii i wiedzy o społeczeństwie wyniósł 57% i był wyższy od średniego wyniku w województwie (56%),
 - ✓ średni wynik z matematyki wyniósł 40% i był wyższy od średniego wyniku w województwie (39%)
- b) w klasach gimnazjalnych Szkoły Podstawowej w Ząbrowie:
 - ✓ średni wynik z języka angielskiego wyniósł 71% i był wyższy od średniego wyniku w kraju (68%),
 - ✓ średni wynik z przedmiotów przyrodniczych wyniósł 49% i był równy średniemu wynikowi w kraju ,
 - ✓ średni wynik z matematyki wyniósł 41% i był wyższy od średniego wyniku w województwie (39%),
 - ✓ średni wynik z języka niemieckiego wyniósł 44% i był równy średniemu wynikowi w powiecie,

c) w klasie ósmej Szkoły Podstawowej w Lasecznie:

- ✓ średni wynik z matematyki wyniósł 51% i był wyraźnie wyższy od średniego wyniku kraju (45%),
- ✓ średni wynik z języka polskiego wyniósł 62% i był wyższy od średniego wyniku w województwie (58%),

d) w klasie ósmej Szkoły Podstawowej w Wikielcu:

- ✓ średni wynik z matematyki wyniósł 48% i był wyższy od średniego wyniku w kraju (45%),
- ✓ średni wynik z języka angielskiego wyniósł 54% i był równy średniemu wyniku w województwie.

Według stanu na ostatni dzień grudnia 2019 r. w gminnych placówkach edukacyjnych zatrudnionych było w przeliczeniu na etaty: 46,5 pracowników administracji i obsługi (razem z sezonowymi palaczami) oraz 125,91 nauczycieli.

Spśród wszystkich nauczycieli pracujących w szkołach Gminy Iława większość stanowią nauczyciele z najwyższym stopniem awansu zawodowego tj. nauczyciela dyplomowanego. Procentowy podział liczby nauczycieli wg stopni awansu zawodowego, przedstawiał się następująco:

- ✓ nauczyciel dyplomowany - 67,49%,
- ✓ nauczyciel mianowany - 12,23%,
- ✓ nauczyciel kontraktowy - 14,42% ,
- ✓ nauczyciel stażysta - 5,86% .

Większość uczniów jest dowożona do szkół. Stanowią oni ok. 59% ogółu uczniów (dane z września 2019 r.). W roku 2019 dowożenie uczniów do szkół organizowane było bezpośrednio przez poszczególne placówki. W ramach ceny za usługę dowozu sprawowana była także opieka nad uczniami (opiekę wykonywała oprócz kierowcy dodatkowo osoba dorosła). Całkowity koszt dowozu wyniósł 491 057 zł.

Rok 2019 to kolejny rok realizacji wprowadzonej centralnie reformy ustroju szkolnego. W jej efekcie zlikwidowane zostały gimnazja oraz powstały nowe, ośmioletnie szkoły podstawowe. Jednym z widocznych skutków reformy jest ogólne zmniejszenie liczby uczniów uczęszczających do szkół gminnych (system edukacji gminnej został pozbawiony jednego rocznika uczniów- odpowiednika dawnej kl. III gimnazjum.)

W obecnym stanie prawnym finansowe skutki tych podejmowanych na szczeblu krajowym decyzji będą odczuwalne w kolejnych latach w postaci zmniejszonej dla gminy subwencji oświatowej.

Ogólne wydatki gminy na oświatę (bez wydatków majątkowych) wynosiły w 2019 r. 16 864 085 zł, z czego 11 292 604 zł pokryte zostało z dotacji i subwencji oświatowej przekazanej z budżetu państwa. Oznacza to, że subwencja i dotacja oświatowa z budżetu państwa, pokrywały około 67% ogólnych wydatków oświatowych ponoszonych przez gminę.

W gminie Iława funkcjonując także placówki niepubliczne. W 2019 r. funkcjonowały 2 takie placówki: Szkoła Podstawowa we Frednowach (13 uczniów w kl. I-III wg wrześniowego spisu SIO) oraz Przedszkole Niepubliczne we Frednowach (13 dzieci w wieku od 3 do 6 lat wg wrześniowego spisu SIO). Obie placówki prowadzone są przez Stowarzyszenie Przyjaciół Frednowa.

VI. Ochrona Zdrowia

Od 1 maja 2019 r. ochroną zdrowia w gminie Iława zajmuje się Przychodnia KEMED, prowadzona przez dr. Radosława Kędzię. Ośrodki zdrowia w Rudzienicach i Ząbrowie są aktualnie jej filiami. Według stanu na ostatni dzień 2019 r. liczba pacjentów w Ośrodku Zdrowia w Rudzienicach wynosi 2548 a w Ząbrowie 2741.

Zatrudniony personel

	Filia Ząbrowo		Filia Rudzienice	
	Przed 01.05.2019	Po 01.05.2019	Przed 01.05.2019	Po 01.05.2019
Lekarze	1	2	rotacja	1
Łącznie godzin pracy w tygodniu	Ok. 36 - 40	70	Ok. 15 - 20	45
Pielęgniarki	2	1	2	2
Położne	1	1	1	1
Rejestratorzy	0	1	0	0
Stomatolodzy	3	2	2	1
Higienistki stomatologiczne	1	1	1	1
Ginekolog	1	1	0	0
Sprzątaczk	1	1	1	1

VII. Kultura

1. Działalność Gminnego Ośrodka Kultury.

Podstawowym celem działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Lasecznie zgodnie ze statutem jest:

- ✓ prowadzenie działalności w zakresie upowszechniania kultury;
- ✓ tworzenie warunków dla rozwoju aktywnego uczestnictwa w kulturze;
- ✓ podejmowanie działań dla zachowania tradycji oraz dziedzictwa kulturowego gminy Ława;
- ✓ tworzenie warunków dla rozwoju aktywnego uczestnictwa w kulturze mieszkańców;

Oferta kulturalna GOK Laseczno skierowana jest w szczególności do mieszkańców gminy Ława i jest dedykowana poszczególnym grupom wiekowym (dzieci, młodzież, osoby dorosłe i seniorzy). Współpraca ze społecznością lokalną obejmuje szerokie spektrum działań, uwzględniających oddolne inicjatywy mieszkańców gminy Ława dotyczące m.in. zajęć animacyjnych i innych. Działania te poprawiają relacje społeczne i wzmacniają aktywność społeczno-kulturalną mieszkańców gminy Ława.

W Gminnym Ośrodku Kultury w Lasecznie działają obecnie 4 zespoły: **Morawa** (folkowy), **Gosposie** (folklorystyczny), **Dzieci Ziemi Ławskiej** (folklorystyczny) i **Grasz-Band** (poezja śpiewana, piosenka artystyczna, rock, pop). Członkowie w/w zespołów to pracownicy GOK oraz mieszkańcy gminy i miasta Ława.

W roku 2019 w GOK-u odbywały się:

- ✓ zajęcia koła rzeźbiarskiego,
- ✓ zajęcia nauki gry na instrumentach klawiszowych i gitarze,

- ✓ cykliczne próby zespołów działających przy GOK (Morawa, Gosposie, Dzieci Ziemi Ławskiej, Grasz-Band),
- ✓ próby chóru „Pełni werwy” i spotkania seniorów w Ławicach połączone z warsztatami plastycznymi,
- ✓ działania animacyjne, spotkania z ciekawymi ludźmi, imprezy okolicznościowe, integracyjne w Szymbarku i Woli Kamieńskiej.

W roku 2019 GOK był organizatorem i współorganizatorem **64** imprez o różnym zasięgu, charakterze i liczbie odbiorców. Wśród nich były kameralne, jak np. „Dzień Kobiet” w Lasecznie, czy „Koncert Noworoczny”, w których uczestniczyło ok. 100 osób, i takie o zasięgu ogólnokrajowym jak „**Nad Jeziorakiem Festiwal**” w Siemianach, który miał widownię ok. 4 tys. osób.

Kalendarz wydarzeń kulturalnych na 2019 rok obejmował między innymi takie imprezy jak:

- ✓ Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Wikielcu,
- ✓ Gminne Obchody Dnia Strażaka,
- ✓ „Jarmark Ludowy ” w Rudzienicach,
- ✓ „Festyn Behringowski” w Ławicach,
- ✓ „Spotkanie Kultur-Sobótka” w Tynwałdzie
- ✓ „Nad Jeziorakiem Festiwal” w Siemianach. Festiwal w 2019 roku odbył się po raz czternasty,
- ✓ Piknik rodzinny „Laseczniada”,
- ✓ Piknik rodzinny „Ząbrowiada”,
- ✓ „Spotkania z Folklorem” w Szalkowie,
- ✓ Dożynki Gminne oraz Parafialne,
- ✓ Festiwal Pieśni i Piosenki Polskiej,
- ✓ Muzyczne Zaduszki pt. „**Muzyczni przyjaciele w naszej pamięci**”. Odbyły się one w październiku, w sali widowiskowej GOK Laseczno.
- ✓ Gminny Charytatywny Kiermasz Wielkanocny pt. „**Wiosenne granie dla Darka i Marcina**” Kiermasz odbył się w kwietniu 2019 r. w sali wiejskiej w Ząbrowie.
- ✓ Gminny Charytatywny Kiermasz Bożonarodzeniowy w Lasecznie.

W/w imprezy, przyciągające najwięcej widzów, są wizytówką gminy i przyczyniają się do jej promocji. Oprócz imprez priorytetowych GOK był organizatorem i współorganizatorem imprez okolicznościowych, które odbywały się w różnych miejscowościach na terenie gminy Ława. Aktywność społeczeństwa lokalnego powoduje, że z roku na rok przybywa nowych imprez, inicjowanych przez mieszkańców. Przykładem są festyny i spotkania integracyjne. Warto dodać, że Ośrodek Kultury realizuje nie tylko imprezy z kalendarium, ale przyjmuje też propozycje od różnych podmiotów, zwłaszcza te które zasilają jego budżet lub są elementem współpracy partnerskiej (m.in. ze Starostwem Powiatowym, w ramach zadań Rady Kultury Powiatu, czy Biblioteką Miejską w Ławie oraz Biblioteką Wojewódzką w Olsztynie).

GOK organizuje również liczne konkursy, do najważniejszych należą: konkurs plastyczny z okazji Święta Niepodległości, Konkurs Muzycznych Talentów w ramach Festiwalu „Nad Jeziorakiem”, konkursy prac wielkanocnych i bożonarodzeniowych.

2. Biblioteki

W strukturach GOK Laseczno funkcjonuje pięć bibliotek: Laseczno, Rudzienice, Ząbrowo, Ławice i Siemiany. Biblioteki postrzegane są w środowisku lokalnym jako instytucje aktywne, otwarte na potrzeby środowiska. Ich głównymi zadaniami są: gromadzenie opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych, obsługa użytkowników, udostępnianie zbiorów, prowadzenie działalności informacyjnej o zbiorach własnych i innych bibliotek.

Biblioteki są miejscem spotkań dzieci i młodzieży, w których dzieją się ciekawe wydarzenia kulturalne (spotkania z autorami, ciekawymi ludźmi, aktorami, konkursy andrzejkowe, lekcje biblioteczne- itp.) i w których realizuje się własne pomysły (zabawy, wycieczki, konkursy, „Noc w bibliotece”). Dzieci i młodzież chętnie korzystają z komputerów Apple i Mac.

Projekty „miękkie” zrealizowane w 2019:

- ✓ „Muzyka bez granic – kultura i tradycja gmin partnerskich: Gminy Iława i Gminy Pagegiai – Litwa”,
- ✓ „NIEPODLEGŁOŚĆ - w sercu i w pamięci każdy Polak święci”. Jednym z jego elementów były warsztaty historyczne z udziałem młodzieży, seniorów, w tym osób niepełnosprawnych, kombatanów i historyków.
- ✓ „Historia mojej miejscowości w pamięci i w fotografii”. Celem projektu była aktywizacja społeczno-kulturalna młodzieży, zdobycie wiedzy historycznej na temat własnej miejscowości poprzez zacieśnienie więzi międzypokoleniowych z seniorami, mieszkańcami Szymbarka, wykorzystanie wizerunku czternastowiecznego zamku do budowy marki wsi Szymbark, jako wsi zabytkowej i integracja środowiska lokalnego.

W 2019 r. Gminny Ośrodek Kultury w Lasecznie, współpracował efektywnie z radnymi rady gminy, sołtysami, ze szkołami podstawowymi, z organizacjami pozarządowymi z terenu gminy Iława, miasta Iława, powiatu iławskiego, domami kultury z powiatu iławskiego i województwa warmińsko-mazurskiego, z Kołami Gospodyń Wiejskich, z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej a także z przedsiębiorcami prywatnymi, wspomagającymi w różny sposób jego działalność.

VIII Sport

W gminie Iława działa 5 piłkarskich klubów sportowych: GKS LZS Wikielec, LZS OHI Frednowy, LZS Czarni Rudzienice, LZS Zamek Szymbark oraz LZS Osa Ząbrowo. Za koordynację działań z dziedziny sportu odpowiada Gminne Zrzeszenie Ludowych Zespołów Sportowych. Gmina Iława osiąga liczne sukcesy sportowe. Na letnich Igrzyskach Samorządowych w 2019 roku gmina zajęła trzecie miejsce, a w Halowych Igrzyskach Samorządowych drugie. We współzawodnictwie sportowym gmin za rok 2018 prowadzonym przez Warmińsko-Mazurskie LZS w Olsztynie Gmina Iława zajęła I miejsce. (podsumowania za 2019 r. jeszcze się nie odbyło).

Sportowcy z terenu gminy brali udział w wielu imprezach organizowanych i prowadzonych przez Warmińsko-Mazurskie Zrzeszenie LZS, w tym lekkoatletycznych, biegach przełajowych, piłce nożnej. Kluby piłkarskie działające na terenie gminy grają w różnych klasach rozgrywkowych: III, IV liga, klasa okręgowa, klasa A i klasa B. GKS LZS Wikielec gra w IV lidze i będąc na pierwszym miejscu w tabeli prawdopodobnie awansuje do III ligi. W 2019 roku bardzo wiele imprez sportowych organizowała gmina, wśród nich były: Regaty o Puchar Wójta Gminy Iława, Regionalne Zawody Jeździeckie w Skokach przez Przeszkody, Bieg o Puchar Wójta Gminy Iława, Fiesta Balonowa, Turnieje halowe w piłki siatkowej i piłki nożnej seniorów oraz szkół gminnych, Bieg Przełajowy „Zasuway”, Międzynarodowy Wyścig Biegowo-Pływacki Swimrun i wiele innych.

Gmina Iława posiada także odpowiednią infrastrukturę sportową; w Wikielcu funkcjonuje i cieszy się dużą popularnością boisko ORLIK 2012, w szkołach w Ząbrowie, w Gromotach, Gałdowie, w Rudzienicach i we Franciszkowie działają boiska wielofunkcyjne. Dzieci, młodzież i cała społeczność gminna korzysta z sal sportowych w 5 sołectwach (w Wikielcu pełnowymiarowa), a w 22 sołectwach znajdują się boiska piłkarskie. Władze gminy rokrocznie przeznaczają na funkcjonowanie sportu i poprawę infrastruktury na terenie gminy Iława spore kwoty finansowe.

IX. Sprawy społeczne

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie jest samodzielną jednostką budżetową Gminy Iława, funkcjonującą w Iławie przy ul. Dąbrowskiego 17A. W 2019 r. zatrudniał na umowę o pracę 43 osoby. Realizuje zadania ustawowe gminy m.in. z zakresu: pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, karty dużej rodziny, stypendium szkolnego, świadczeń wychowawczych i rodzinnych, zasiłku dla opiekuna, programu rządowego „Dobry start” czy zatrudnienia socjalnego.

Przy stanie ludności na koniec grudnia 2019 r. w ilości 12 914 mieszkańców gminy w roku sprawozdawczym usług GOPS skorzystało:

- ✓ z pomocy społecznej 449 rodzin (1255 osób w rodzinach), co stanowi 9,7 % ogółu mieszkańców gminy,
- ✓ ze świadczeń rodzinnych 998 rodzin (3028 osób w rodzinach), co stanowi 23,4 % ogółu mieszkańców,
- ✓ ze świadczeń wychowawczych 1683 rodzin, co stanowi 52% ogółu mieszkańców.

Od 2015 roku przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie funkcjonuje Klub Integracji Społecznej, który w 2018 r. otrzymał nową siedzibę w budynku po byłej szkole podstawowej w Ławicach. Zgodnie z założeniami projektu od stycznia 2019 r. zostali zatrudnieni czterej pracownicy KIS-u tj.: koordynator, psycholog, fizjoterapeuta, pedagog. Zatrudniona kadra realizuje szereg zadań związanych z aktywizacją społeczno-zawodową mieszkańców gminy. Przykładem tych działań są:

- ✓ projekt „KURS NA AKTYWNOŚĆ” II edycja, skierowany do 12 uczestników zagrożonych wykluczeniem społecznym, realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. W 2019 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę 127 305,62 zł z czego 16 400 zł stanowił wkład własny gminy.
- ✓ poradnictwo specjalistyczne prowadzone przez psychologa, doradcę zawodowego, pedagoga oraz fizjoterapeutę.
- ✓ półkolonie letnie dla 15 dzieci w wieku 8-14 lat,
- ✓ „Szkola dla Rodziców” celem tej formy wsparcia jest pomoc w nawiązaniu lepszych relacji rodzic - dziecko oraz doskonalenie umiejętności rodzicielskich,
- ✓ warsztaty manualne - na bazie wyposażenia *Sali rozwoju umiejętności manualnych* prowadzono warsztaty rozwijające umiejętności krawieckie, stolarskie i malarskie.

GOPS w Iławie realizuje również działania wspierające osoby starsze. Oprócz dwóch Klubów Seniora działających w Ławicach i w Lasecznie, zrzeszających łącznie 31 osób, w 2019 r. rozpoczęła swoją działalność Klub Senior+ w Nowej Wsi. W zajęciach uczestniczyło 18 osób w wieku powyżej 60 roku życia. Powyższa inicjatywa współfinansowana była ze środków z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w kwocie 25 819,53 zł, oraz środków własnych gminy w kwocie 47 613,25 zł, łącznie wydatkowano kwotę 73 432,78 zł.

W 2019 r. GOPS kontynuował realizację Programu usług teleopieki, w ramach którego co miesiąc opłacał abonamenty telefoniczne 20 mieszkańcom naszej gminy w wieku senioralnym, którzy w ubiegłym roku wyposażeni zostali w odpowiednio skonfigurowane aparaty telefoniczne. Ponadto realizował rządowy program „Opieka 75+”, w ramach którego wsparciem objęta została jedna osoba, która ukończyła 75 rok życia. W 2019 r. kontynuowano również program „Koperta Życia”, w ramach którego wydano 100 pakietów.

Oprócz działań prowadzonych na rzecz osób starszych Ośrodek realizował również programy skierowane do rodzin i osób w wieku aktywności zawodowej m.in.:

- ✓ Gminny program pn. „Wyprawka dla malucha”, 102 rodzinom wręczono, 103 bony towarowe na łączną kwotę 30 900,00 zł.
- ✓ „Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym” - w ramach współpracy z Bankiem Żywności w Elblągu w 2019 r. GOPS pozyskał 32 740,50 kg produktów spożywczych, które otrzymało 975 najuboższych mieszkańców gminy .
- ✓ Wieloletni rządowy program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu”. Programem objęte zostały 749 osoby z 284 rodzin.

Reasumując powyższe możemy stwierdzić, że GOPS w Iławie specjalizuje się w pracy na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych i rodzin potrzebujących wsparcia i pomocy w różnych aspektach życia.

W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie na realizację powierzonych zadań wydatkował 25 690 849,47 zł. Powyższe środki wydatkowano następująco:

- ✓ 13 355 273,42 zł na świadczenia wychowawcze (52% ogółu wydatków),
- ✓ 6 251 729,46 zł na świadczenia rodzinne i inne (24,3% ogółu wydatków),
- ✓ 5 129 187,75 zł na pomoc społeczną, (20% ogółu wydatków),
- ✓ 611 965,35 zł na świadczenia „Dobry start”,
- ✓ 342 693,49 zł pozostałe działania.

Analizując powyższą strukturę wydatków należy stwierdzić, że ponad połowę wydatków w 2019 r. stanowiły świadczenia wychowawcze (tzw. 500+), a tylko 20 % to koszty związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Z roku na rok wzrastają wydatki związane z realizacją rządowych programów prorodzinnych. Natomiast zmniejsza się wysokość środków finansowych zaangażowanych w realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej. W strukturze wydatków na formy wsparcia w oparciu o ustawę o pomocy społecznej dominują wydatki na realizację usług dla osób niepełnosprawnych i starszych.

2. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Iława na lata 2019-2021.

W 2019 r. uchwałą Rady Gminy Iława nr VII/64/19 z dnia 26 kwietnia 2019 r. przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Iława na lata 2019-2021.

W ramach ww. programu zrealizowano niżej wymienione zadania:

- ✓ Wsparcie rodzin w formie asystenta rodziny:

W 2019 r. GOPS zatrudniał (w ramach 2 etatów) 3 asystentów rodziny, którzy objęli wsparciem 30 rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (65 dzieci w rodzinach).

- ✓ Piecza zastępcza:

W 2019 roku w pieczy zastępczej umieszczono 2 dzieci. Ogółem Ośrodek opłacał pobyt 23 dzieci z czego: 16 umieszczonych w rodzinach zastępczych, 7 w placówkach opieki wychowawczej

- ✓ Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne:

- psychologiczne - poradnictwo grupowe - warsztaty dla uczniów w szkołach podstawowych na terenie gminy. Łącznie liczba zajęć grupowych – 58, dla 496 osób, w tym 12 osób niepełnosprawnych,
- poradnictwo indywidualne -159 konsultacji indywidualnych dla 109 osób,
- udział w grupach roboczych dotyczących procedury „Niebieska Karta”(7 spotkań).
- ✓ pedagogiczne:
- poradnictwo indywidualne – udzielono łącznie 42 konsultacje dla 28 osób w tym –prowadzone były również zajęcia wyrównawcze i korepetycje z matematyki dla dzieci.
- „Szkoła dla Rodziców” – celem tej formy wsparcia rodziców jest pomoc w nawiązaniu lepszych relacji rodzic-dziecko oraz doskonalenie umiejętności rodzicielskich, przeprowadzony został cykl 10 spotkań w ramach których udział wzięło 35 uczestników, w tym 7 osób niepełnosprawnych.

3. Wieloletni Gminny Program Osłony „Posilek w szkole i w domu”

W ramach programu pomocą w formie posiłku objęto 380 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych, szkół średnich, zerówek” i przedszkoli, ze 179 rodzin, którym wydano 45 512 posiłki na łączną kwotę 215 689,29 zł. Nie odnotowano przyznania dożywiania dziecka w szkole bez spełnienia warunków otrzymania pomocy wskazanych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

4. Strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Monitoring „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Iława na lata 2015-2020” za 2019 r. był sprawowany przez GOPS w Iławie poprzez analizę udostępnionych przez inne podmioty i instytucje sprawozdań i analiz.

Podejmowane w kolejnych latach realizacji Strategii działania mają charakter długofalowy i interdyscyplinarny. Wprowadzenie nowych rozwiązań i form wsparcia przynosi w stosunku do uwarunkowań społeczno-gospodarczych poprawę sytuacji materialnej rodzin. Można zaobserwować np. wyraźny spadek liczby osób bezrobotnych. Przy liczbie mieszkańców - 12 914, na dzień 31.12.2019 r. tylko 198 osób pozostawały bez pracy, co w porównaniu do 2018 r. daje nam spadek o 33 osoby.

Obserwuje się wyraźne zmniejszenie liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2016 – 2019. W roku 2019 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wyniosła 449, liczba osób w rodzinach wyniosła 1255, natomiast w 2016 roku odpowiednio 615 i 1818- co daje nam spadek o 166 rodzin, w których jest 563 osoby.

Zmieniają się także powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej. W 2019 r. najczęstszym powodem udzielania wsparcia rodzinie potrzebującej była długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność lub potrzeba ochrony macierzyństwa, natomiast w 2016 r. głównym powodem udzielenia wsparcia była niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba oraz bezrobocie. Dużym wyzwaniem jest również wzrastająca liczba osób niesamodzielnych z powodu problemów zdrowotnych czy też podeszłego wieku. W tym przypadku konieczne jest prowadzenie działań służących rozwijaniu infrastruktury zdrowotnej i propagujących zdrowy styl życia i aktywne starzenie się. Osoby starsze stanowią coraz liczniejszą grupę - w ostatnich czterech latach liczba ta wzrosła o 607 osób. Na dzień 31.12.2019 liczba mieszkańców gminy w wieku emerytalnym wyniosła 1728, gdzie w 2016 r. - 1121. Działania podejmowane przez Gminę Iława wspierają i zapewniają możliwość aktywnego starzenia się w zdrowiu oraz możliwości prowadzenia w dalszym ciągu samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia, nawet przy pewnych ograniczeniach funkcjonalnych (Kluby Seniora, Koperta Życia, Teleopieka).

Jak wskazuje analiza danych za 2019 rok wskaźniki realizacji działań i rezultatów Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych są realizowane. W zakresie wspierania aktywności zawodowej i przedsiębiorczości, działań na rzecz poprawy zdrowia mieszkańców, kreowania warunków do lepszego funkcjonowania, wspierania dzieci i młodzieży, działań na rzecz włączenia osób starszych i niepełnosprawnych, przeciwdziałania oraz minimalizowania skutków ubóstwa oraz pobudzania aktywności i integracji społecznej można zaobserwować wyraźne postępy realizacji działań od roku 2015. Znacząco rozwinęła się infrastruktura socjalna dla osób potrzebujących poprawy warunków mieszkalnych oraz lepszego funkcjonowania w środowisku. W 2018 roku do użytku zostały oddane nowo wybudowane mieszkania socjalne, w których zamieszkało 10 najbardziej potrzebujących rodzin z Gminy Iława. Ponadto na mocy Uchwały Rady Gminy Iława Nr XI/100/19 z 27 września 2019 r. zostało utworzone mieszkanie chronione treningowe dla osób wymagających wsparcia w samodzielnym życiu. Poprawił się także dostęp do zatrudnienia, edukacji oraz kultury. Coraz więcej mieszkańców Gminy bierze udział w wydarzeniach kulturalnych, lokalnych imprezach, zajęciach sportowo – rekreacyjnych. Zakres świadczonych usług społecznych modyfikuje się i dostosowuje się do bieżących potrzeb mieszkańców.

W 2019 w Klubie Integracji Społecznej Gminy Iława z/s w Ławicach zatrudniono wyspecjalizowaną kadrę, która w nowej siedzibie realizuje zadania statutowe w sposób ciągły a nie tylko cykliczny. Umożliwia to osobom zainteresowanym korzystanie z usług KIS przez cały rok.

Dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców Gminy Iława cieszy się poradnictwo specjalistyczne prowadzone w KIS przez psychologa, pedagoga, fizjoterapeutę oraz doradcę zawodowego.

Monitorując stan realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Iława na lata 2015-2020 należy także zauważyć znaczną aktywność organizacji pozarządowych, które w roku 2019 zrealizowały łącznie 36 zadań publicznych na łączną kwotę dotacji 146 000 zł.

Realizacja Strategii w kolejnych latach powinna dążyć do dalszego doskonalenia i w miarę potrzeby intensyfikacji działań służących trwałej poprawie warunków życia mieszkańców Gminy Iława oraz monitorowania skuteczności tych działań.

5. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Iława na lata 2017-2020.

Uregulowania dotyczące przemocy w rodzinie znajdują się w szeregu ustaw jednak kluczowym aktem prawnym jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia z dnia 29.07.2005 r.

W świetle art.6 ust.2 tejże ustawy do zadań własnych gminy należy m.in.: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Iława na lata 2017-2020 został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Gminy Iława Nr XXXIV/284.2017 z dnia 31 marca 2017 r. Skierowany jest do ofiar przemocy w rodzinie, sprawców przemocy w rodzinie, świadków sytuacji przemocy, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy rodzinie, a także do całej społeczności lokalnej. Wszystkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy domowej, jak i ochronie rodzin nią zagrożonych. Aby efektywnie zapobiegać problemowi oraz zwalczać niepożądane zachowania, konieczne jest wzmocnienie kompleksowości i spójności systemu wsparcia opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, w tym zwłaszcza różnorodnych form profilaktyki oraz dostępu do specjalistów.

Gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie tworzą wszystkie podmioty działające, na terenie gminy i powiatu iławskiego, w obszarze usług społecznych takich jak pomoc społeczna, oświata i wychowanie, ochrona zdrowia i bezpieczeństwo publiczne.

W 2011 r. został powołany 21 osobowy Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w jego skład wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, GKRPA, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowej oraz kuratorzy sądowi.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 30 formularzy Niebieskich Kart, w tym 27 formularzy wszczynających procedurę, 3 formularze dotyczyły przypadku kolejnego zdarzenia. Odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w sprawach indywidualnych Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy robocze. W 2019 r. powołano 27 grup roboczych, odbyło się 99 posiedzeń tych grup. Liczba osób objętych pomocą grup roboczych wyniosła 153 w tym kobiet 53, mężczyzn 57, dzieci 43. Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych 53. W ww. okresie zostało zakończonych 27 procedur Niebieskich Kart .

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie mają możliwość skorzystania z różnych form pomocy: psychologicznej, prawnej, ochrony zdrowia, pedagogicznej, terapeutycznej, finansowej, rzeczowej.

6. Placówka Wsparcia Dziennego.

Placówka Wsparcia Dziennego Gminy Iława z siedzibą w Iławie działa od 01.07.2014 roku. Jest placówką opiekuńczo-specjalistyczną typu wsparcia dziennego, utworzona na mocy Uchwały nr XL/389/2014 Rady Gminy Iława z dnia 28.03.2014 r.

Od 2015 r. do zadań PWD Gminy Iława należy realizacja Gminnego Programu Profilaktyki Alkoholowej oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Gminny program jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań na terenie gminy Iława. Ma na celu tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkomanii oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Budżet PWD Gminy Iława z siedzibą w Iławie na rok 2019 wynosił 346 036,00 zł (w tym 212 000,00 zł to planowane środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii).

1) Działania Placówki Wsparcia Dziennego Gminy Iława w ramach realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz planów pracy PWD Gminy Iława:

- ✓ działał Punkt Konsultacyjny, w którym dwa razy w miesiącu interesantów przyjmowały: terapeutka ds. uzależnień, psycholog, radczyni prawna (udzielono 118 porad) ;
- ✓ działała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii (w 2019 roku wystąpiła wobec 19 osób z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Iławie o zastosowanie leczenia odwykowego, na badanie do biegłych w celu ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu skierowała 24 osoby);
- ✓ członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w lutym i w grudniu 2019 r. przeprowadzili wizję lokalną związaną z przestrzeganiem zasad i warunków korzystania z zezwolenia w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Iława (Ławice, Gromoty, Mątyki, Rudzienice, Franciszkowo, Wikielec, Karaś, Radomek, Stradomno, Laseczno, Gałdowo, Tynwałd, Szalkowo, Szymbark, Ząbrowo, Segnowy) ;
- ✓ Pracownia Szkoleniowa KROKUS z Krakowa sporządziła „Diagnozę lokalnych zagrożeń oraz ocenę potrzeb zdrowotnych dzieci i młodzieży z gminy Iława” – z jej wnioskami zapoznano dyrektorów szkół gminy Iława;
- ✓ dofinansowano szkolenie dla Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Iława: „Procedura NIEBIESKIE KARTY jako narzędzie przeciwdziałania przemocy w rodzinie” oraz „Rozpoznawanie u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym symptomów doświadczenia przemocy domowej” (16.10.2019 r.);
- ✓ w okresie od 4 do 19 grudnia 2019 r. zorganizowano w każdej świetlicy prowadzonej przez PWD Gminy Iława warsztaty profilaktyczne z zakresu profilaktyki uzależnień od narkotyków pt. „Narkotyki. Niszczyciele życia” w ramach projektu „Nie daj się uzależnieniom” (oddzielnie dla młodszych dzieci, oddzielnie dla dzieci starszych);
- ✓ w Szkole Podstawowej w Rudzienicach dofinansowano spektakl profilaktyczny poruszający problem zagrożeń w Internecie, cyberprzemocy oraz bezpiecznego korzystania z Internetu przedstawiony przez Studio Artystyczne z Białegostoku;
- ✓ dofinansowano warsztaty profilaktyczne w Szkole Podstawowej w Rudzienicach pn. „Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych”;
- ✓ dofinansowano wycieczkę do Olsztyna oraz do kina w Olsztynie dla dzieci z PWD Franciszkowo (7.06.2019 r.) – nagroda za zajęcie I miejsca w konkursie na afisz promujący krwiodawstwo w Gminie Iława w r. 2018;
- ✓ dofinansowano warsztaty z witrażu dla PWD Rudzienice (18.09.2019 r.) - nagroda za zajęcie I miejsca w konkursie na afisz promujący krwiodawstwo w Gminie Iława w 2019 r.;

- ✓ dofinansowano Gminne Dni Rodziny w Gałdowie oraz Festyn Rodzinny w Rudzienicach;
- ✓ dofinansowano Zajęcia Letnie w Sołectwie Kałduny;
- ✓ w ramach profilaktyki na co dzień do pracy z dziećmi, młodzieżą i ich rodzicami zakupiono materiały profilaktyczne (ulotki, przewodniki, poradniki, plakaty);
- ✓ prowadzono zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży przy klubach sportowych :Wikielec, Ząbrowo, , a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- ✓ finansowano działalność Placówki Wsparcia Dziennego Gminy Iława z siedzibą w Iławie (placówki w Gromotach, Rudzienicach, Franciszkowie, Wikielcu, Lasecznie, Ząbrowie, Gałdowie, Małykach); na dzień 31.12.2019 r. w zajęciach uczestniczyło 231 wychowanków ze szkół podstawowych;
- ✓ Placówka Wsparcia Dziennego zatrudniała w Szkole Podstawowej w Lasecznie oraz w Szkole Podstawowej w Rudzienicach 2 logopedów (pracowali z 9 dzieci) .

2) Kadre PWD Gminy Iława stanowią:

- ✓ kierownik– Maria Froń-Zakrzewska
- ✓ główna księgowa - Iwona Sadowska
- ✓ wychowawcy w poszczególnych filiach PWD -13 osób:

7. Bezrobocie

Poziom bezrobocia w gminie Iława na tle gmin Powiatu Iławskiego, wg stanu na 31.12.2019 r., przedstawia się następująco:

Jednostka administracyjna	Liczba bezrobotnych	
	ogółem	w tym kobiety
Iława - M	446	271
Iława - G	198	131
Zalewo - M i G	171	123
Lubawa - M	149	82
Lubawa – G	96	56
Susz - M i G	343	221
Kisielice - M i G	118	76
Ogółem:	1541	960

W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2018 r. liczba bezrobotnych w gminie Iława spadła o 33 osoby, w tym o 19 kobiet.

X Organizacje pozarządowe.

W Gminie są zarejestrowane następujące stowarzyszenia, fundacje, KGW:

Rejestrowe:

- 1) Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe,
- 2) Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Siemian ,
- 3) Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Ząbrowa,
- 4) Stowarzyszenie Przyjaciół Szalkowa „AGROTUR”,
- 5) Towarzystwo Ziemi Rudzienickiej,
- 6) Stowarzyszenie Wiejskie „Sołectwo Radomek”,

- 7) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Kulturalnego i Gospodarczego Franciszkowa,
- 8) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Kulturalnego i Gospodarczego Ławic,
- 9) Stowarzyszenie Przyjaciół Frednowa,
- 10) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sołectwa Wola Kamieńska,
- 11) Stowarzyszenie na Rzecz Zagospodarowania i Rozwoju Stanowa,
- 12) Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Nowej Wsi,
- 13) Stowarzyszenie na Rzecz rozwoju Sołectwa Stradomno,
- 14) Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Sołectwa Laseczno,
- 15) Gminne Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Społecznej w Hławie
- 16) Stowarzyszenie Hodowców Zwierząt Gospodarskich Polskich Ras Pierwotnych "Krasula",
- 17) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Makowa,
- 18) Stowarzyszenie Wspierania Wsi,
- 19) Stowarzyszenie Indyk Warmińsko-Mazurski,
- 20) Stowarzyszenie "Bractwo Rycerskie Prokuratoria Hławska",
- 21) Stowarzyszenie "Kobieta Aktywna"
- 22) Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Cyfrowego Światowid,
- 23) Stowarzyszenie Projekt Kozianka,
- 24) Stowarzyszenie „Miłośnicy Krainy Tysiąca Jezior”

Zwykłe:

- 1) Ochotnicza Straż Pożarna w Szymbarku
- 2) Stowarzyszenie w „W kręgu”
- 3) Stowarzyszenie AUTO – CROSS
- 4) Klub Jeździecki G-RIDE TEAM
- 5) Klub Jeździecki Stajnia Koni Wyjątkowych
- 6) Klub Sportowy Leśne TEAM

Uczniowskie Kluby Sportowe:

- 1) Ludowy Uczniowski Klub Sportowy OLIMPIJCZYK Franciszkowo
- 2) Uczniowski Klub Sportowy START MILLENIUM Rudzienice

Fundacje :

- 1) Fundacja Emila von Behringa Ławice

Koła Gospodyń Wiejskich:

- 1) Koło Gospodyń Wiejskich w Gałdowie
- 2) Koło Gospodyń Wiejskich w Gromotach
- 3) Koło Gospodyń Wiejskich w Gulbiu
- 4) Koło Gospodyń Wiejskich w Ławicach
- 5) Koło Gospodyń Wiejskich w Kałdunach
- 6) Koło Gospodyń Wiejskich w Nowej Wsi
- 7) Koło Gospodyń Wiejskich w Radomku
- 8) Koło Gospodyń Wiejskich w Szalkowie

- 9) Koło Gospodyń Wiejskich w Szymbarku
- 10) Koło Gospodyń Wiejskich w Tynwałdzie
- 11) Koło Gospodyń Wiejskich w Ząbrowie

Ochotnicze Straże Pożarne :

- 1) Ochotnicza Straż Pożarna we Franciszkowie
- 2) Ochotnicza Straż Pożarna w Gałdowie
- 3) Ochotnicza Straż Pożarna w Gromotach
- 4) Ochotnicza Straż Pożarna w Lasecznie
- 5) Ochotnicza Straż Pożarna w Ławicach
- 6) Ochotnicza Straż Pożarna w Mątykach
- 7) Ochotnicza Straż Pożarna w Rudzienicach
- 8) Ochotnicza Straż Pożarna w Siemianach
- 9) Ochotnicza Straż Pożarna w Starzykowie
- 10) Ochotnicza Straż Pożarna w Stradomnie
- 11) Ochotnicza Straż Pożarna w Tynwałdzie
- 12) Ochotnicza Straż Pożarna w Wikielcu
- 13) Ochotnicza Straż Pożarna w Ząbrowie

Władze Gminy widzą w organizacjach pozarządowych ważnego partnera w realizacji swoich zadań ustawowych, w tym między innymi różnych Programów Rozwojowych. Budowa partnerskich relacji z tymi organizacjami stanowi ważną zasadę polityki lokalnej samorządu i jest podstawowym elementem budowy społeczeństwa obywatelskiego w Gminie Iława.

Organizacje prowadzą bardzo różnorodną działalność, przyczyniając się do rozwoju aktywności mieszkańców wsi, zaspokajają ich potrzeby kulturalne, sportowe i społeczne w różnych dziedzinach. Są jednocześnie inicjatorami i pomysłodawcami wielu bardzo ciekawych przedsięwzięć. Do najaktywniejszych należą między innymi:

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sołectwa Wola Kamieńska,

Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe,

Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Ząbrowa,

Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Sołectwa Laseczno,

Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Nowej Wsi,

Towarzystwo Ziemi Rudzienickiej,

Fundacja im. Emila von Behringa z Ławic.

W celu określenia jasnych i przejrzystych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi:

- corocznie, przy udziale przedstawicieli organizacji, jest opracowywany i uchwalany Roczny Programy Współpracy Gminy Iława z Organizacjami Pozarządowymi,
- został powołany Pełnomocnik Wójta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
- w oparciu o propozycje organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Iława, określane są w Programie Współpracy na dany rok kalendarzowy konkretne kierunki działań a w budżecie Gminy zabezpieczane są środki finansowe na ich realizację. Wójt Gminy natomiast ogłasza konkursy ofert na realizację publicznych zadań gminy przez organizacje pozarządowe.

Zgodnie z kierunkami działań przyjętymi do realizacji w Programie Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi na 2019 rok Wójt Gminy Iława ogłosił 37 konkursów ofert w celu realizacji zadań w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Na 1 konkurs nie wpłynęła żadna oferta.

Razem suma dotacji na realizację wyżej wymienionych 36 zadań publicznych wyniosła 146.000 zł. W 2019 r. organizacje pozarządowe nie składały propozycji realizacji zadań w trybie pozakonkursowym czyli w trybie art. 19 a w/w ustawy.

W ramach współpracy organizacje były informowane o szkoleniach bądź innych formach spotkań edukacyjnych organizowanych przez Centrum Organizacji Pozarządowych w Iławie.

Ponadto Pełnomocnik Wójta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi powiadamiał stowarzyszenia o wszelkich konkursach grantowych ogłaszanych przez np. Urząd Marszałkowski, Fundację Wspierania Wsi, Akademię Rozwoju Filantropii, Polską Fundację Dzieci i Młodzieży, Fundację „Fundusz Współpracy„

W 2019 r. organizacje pozarządowe realizowały następujące zadania ze wsparciem środków finansowych gminy:

1) w zakresie: działalności na rzecz organizacji pozarządowych:

- ✓ Wsparcie organizacji pozarządowych w realizacji działań o charakterze dobra wspólnego „Działaj Lokalnie„

2) w zakresie wypoczynku dzieci i młodzieży:

- ✓ „Rajd Adventure vol.6 – Starożytna Grecja”

3) w zakresie: działalności na rzecz rozwoju kultury fizycznej, sportu i rekreacji:

- ✓ Organizowanie rozgrywek piłki nożnej, siatkowej, koszykowej, zawodów lekkoatletycznych, turniejów: tenisa stołowego oraz masowych imprez rekreacyjno-sportowych na terenie Gminy Iława oraz udział w imprezach wojewódzkich, rejonowych, krajowych LZS.
- ✓ Upowszechnienie tańca towarzyskiego -organizacja pokazów w szkołach.
- ✓ Popularyzacja towarzyskiego tańca sportowego. Cykl warsztatów szkoleniowych w tańcach standardowych, latynoamerykańskich. „

4) w zakresie: ochrony i promocji zdrowia:

- ✓ Profilaktyka chorób nowotworowych – „Rak to nie wyrok”
- ✓ „W zdrowym ciele zdrowy duch” -zwiększenie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży.

5) w zakresie: działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

- ✓ „Wsparcie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w dążeniu do samodzielnego funkcjonowania”.
- ✓ „Punkt Wczesnej Interwencji Osób Niepełnosprawnych”.
- ✓ „Rehabilitacja społeczna i zawodowa mieszkańców Gminy”.
- ✓ Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

6) w zakresie: ratownictwa i ochrony ludności:

- ✓ Zapewnienie bezpiecznego wypoczynku na jeziorze Jeziorak wypoczywającym mieszkańcom oraz przybyłym turystom.
- ✓ Organizacja Zawodów Sportowo-Pożarniczych drużyn MDP.
- ✓ 3. Organizacja Zawodów Sportowo-Pożarniczych drużyn OSP.
- ✓ 4. Organizacja Gminnych Obchodów Dnia Strażaka.
- ✓ Przeprowadzenie szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej dla uczniów szkoły w Wikielcu.
- ✓ Zorganizowanie Ogólnopolskiej Olimpiady Promocji Zdrowego stylu życia PCK- etap rejonowy.

7) W zakresie: działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych:

- ✓ Działania na rzecz integracji mieszkańców środowiska lokalnego (12 zadań).

- ✓ Festyn Behringowski.
- ✓ Festyn integracyjny Frednowy 2019.
- ✓ Aktywnie i smacznie żegnamy wakacje. Piknik integracyjny w Mózgowie.
- ✓ Piknik Rodzinny Laseczniada 2019 .
- ✓ Święto jesieni. Laseczno.
- ✓ Aktywizacja świetlicy wiejskiej w Szalkowie- organizacja warsztatów w sezonie letnim dodatkową atrakcją mieszkańców i turystów.
- ✓ XXII Spotkania z Folklorem Szalkowo.
- ✓ „Ząbrowiada 2019 „
- ✓ „Dożynki sołeckie „
- ✓ Zawsze Aktywni
- ✓ Wycieczka historyczno –krajoznawcza
- ✓ Piknik jeździecki

8) w zakresie: Kultura ,sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

- ✓ „Jarmark ludowy Rudzienice 2019”.
- ✓ Spotkanie z tradycją wielkanocną 2019.
- ✓ Organizacja warsztatów gospel nad Jeziorakiem.
- ✓ Biesiada Historyczna w Kałdunach.
- ✓ Pomaluj mój świat-zajęcia artystyczne z dziećmi i młodzieżą.

9) w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym :

- ✓ Integracja oraz aktywizacja intelektualna i fizyczna seniorów. Integracja oraz aktywizacja intelektualna i fizyczna seniorów (piknik połączony z grami i zabawami sprawnościowymi na świeżym powietrzu).
- ✓ Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym”

OSP

Na terenie Gminy Iława działa 13 jednostek OSP. Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego należą jednostki OSP Ławice i OSP Ząbrowo. Wszystkie OSP wyposażone są w 17 samochodów w tym 5 lekkich, 11 samochodów średnich i jeden ciężki. Dodatkowo jednostka OSP Siemiany wyposażona jest w łódź śrubową płaskodenną. Jednostki zrzeszają łącznie 573 druhow. Na tą liczbę składa się 530 członków zwyczajnych czynnych (425 mężczyzn, 105 kobiet), 54 członków honorowych i 13 członków wspierających.

Ponadto na terenie gminy istnieje 9 drużyn MDP (2 drużyny dziewcząt i 7 drużyn chłopców) zrzeszających 112 członków (w tym 57 dziewcząt i 55 chłopców). W 2019 r. jednostki z terenu Gminy Iława uczestniczyły w 199 zdarzeniach (54 pożary, 124 zagrożenia miejscowe, 11 alarmów było fałszywych).

Corocznie organizowane są gminne zawody pożarnicze jednostek MDP i OSP. Organizatorem zawodów sportowo-pożarniczych MDP w dniu 9 czerwca 2019 r. było OSP Rudzienice a zawodów sportowo-pożarniczych OSP grupy A i C w dniu 22 czerwca 2019 r. OSP Ząbrowo.

W maju każdego roku strażacy Gminy Iława uroczyście obchodzą swoje święto „Dzień Strażaka”. W ubiegłym roku odbyło się ono w dniu 8 maja 2019 r. w Ławicach . Organizatorem święta było OSP Ławice, któremu przy tej okazji przekazano również pojazd ratowniczo-gaśniczy IVECO.

Do tradycji należy również przeprowadzanie eliminacji miejsko-gminnych Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”, w trzech grupach wiekowych, w których bierze udział około 50 uczestników.

Na potrzeby jednostek OSP, w ubiegłym roku zakupiono (przy dofinansowaniu Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, KSRG, Urzędu Gminy w Iławie) między innymi:

- ✓ 8 sztuk laptopów wraz z ekranami,

- ✓ kamerę termowizyjną,
- ✓ defibrylator,
- ✓ 2 pompy pływające niagara,
- ✓ 6 kompletów ubran specjalnych,
- ✓ 10 sztuk hełmów, z latarką.

XI. Jednostki pomocnicze, Rada Gminy.

W Gminie Iława funkcjonuje 27 jednostek pomocniczych (sołectw).

L. p.	Nazwa sołectwa	Miejscowości wchodzące w skład poszczególnych sołectw
1.	Dół	Dół
2.	Dziarny	Dziarny, Dziarnówko, Katarzynki, Kozianka, Mały Bór, Nowy Ostrów, Papiernia, Smolniki, Rodzone.
3.	Franciszkowo	Borek, Drwęca, Franciszkowo, Franciszkowo Dolne, Pikus, Stanowo.
4.	Frednowy	Frednowy Prasneta, Wiewiórka,
5.	Gałdowo	Gałdowo, Jachimówka, Owczarnia.
6.	Gromoty	Dąbrowa, Gromoty
7.	Gardzień	Gardzień, Sarnówek.
8.	Gulb	Gulb, Zazdrość.
9.	Skarszewo	Skarszewo.
10.	Kałduny	Julin, Kałduny, Lowizowo.
11.	Karaś	Karaś.
12.	Laseczno	Laseczno, Laseczno Małe.

13.	Ławice	Ławice, Tchórzanka.
14.	Mątyki	Mątyki, Przejazd, Urwisko.
15.	Mózgowo	Mózgowo
16.	Nowa Wieś	Nowa Wieś
17.	Radomek	Radomek, Szeplerzyzna.
18.	Rudzienice	Rudzienice, Rudzienice- Kałdunki, Rudzienice- Karłowo.
19.	Siemiany	Jeziorno, Solniki, Siemiany, Szwalewo, Tłokowisko.
20.	Starzykowo	Starzykowo
21.	Stradomno	Nejdyki, Stradomno.
22.	Szałkowo	Szałkowo
23.	Szymbark	Szczepkowo, Szymbark.
24.	Tynwałd	Emilianowo, Jażdżówki, Jezierzyce, Kaletka, Makowo, Praszki, Sąpy, Tynwałd, Wilczany,
25.	Wikielec	Wikielec.
26.	Wola Kamińska	Kamień Duży, Kamień Mały, Kwiry, Windyki, Wola Kamińska.
27.	Ząbrowo	Kamionka, Segnowy, Ząbrowo.

Rada Gminy

Rada Gminy Iława w omawianym okresie odbyła 11 posiedzeń zgodnie z uchwalonym planem pracy na rok 2019, na których podjęto 101 uchwał. Frekwencja radnych na Sesjach wyniosła 94,5 %.

Problematyka Sesji dotyczyła między innymi następujących zagadnień:

1) Przyjęcia:

- ✓ „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Iława”,
- ✓ Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- ✓ „Aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwo gazowe dla Gminy Iława na lata 2018 - 2032”,
- ✓ miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Iława w obrębie geodezyjnym Kałduny i Rudzienice (obszar A), Frednowy (obszar B), Laseczno (obszar C), Dół i Ławice (obszar D),
- ✓ miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Iława w obrębie geodezyjnym Stradomno (działki nr 27/7 i 27/8),
- ✓ miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Rudzienice-Karłowo w gminie Iława,
- ✓ "Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Iława",
- ✓ planu sieci oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Iława od dnia 1 września 2019 roku,
- ✓ Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Iława na lata 2019-2021,
- ✓ Programu Współpracy Gminy Iława z organizacjami pozarządowymi,
- ✓ aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska Gminy Iława na lata 2019 – 2022 z perspektywą na lata 2023 – 2026”,
- ✓ regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Iława,
- ✓ Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Iława na lata 2020-2026 i budżetu Gminy Iława na rok 2020,
- ✓ stanowiska w sprawie sytuacji finansów jednostek samorządu terytorialnego.

2) Informacji dotyczących:

- ✓ działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- ✓ działalności Placówki Wsparcia Dziennego Gminy Iława,
- ✓ funkcjonowania służby zdrowia na terenie gminy Iława,
- ✓ realizacji Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
- ✓ stanu bezpieczeństwa publicznego – informacja Komendanta Powiatowego Policji,
- ✓ stanu ochrony przeciwpożarowej – informacja Komendanta Państwowej Straży Pożarnej,
- ✓ stanu sanitarnego – informacja Powiatowego Inspektora Sanitarnego,
- ✓ oceny zasobów pomocy społecznej,
- ✓ działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Lasecznie,
- ✓ realizacji Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Iława,
- ✓ raportu o stanie gminy,
- ✓ wykonania budżetu Gminy Iława za 2018 rok,
- ✓ sytuacji w rolnictwie – informacja Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego i Powiatowego Oddziału Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- ✓ funkcjonowania urządzeń i sieci zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków,
- ✓ działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie za 2018 rok,
- ✓ realizacji zadań oświatowych za rok 2018-2019 oraz przygotowaniach do nowego roku 2019/2020,

- ✓ przebiegu wykonania budżetu Gminy Iława za I półrocze 2019 r., (z informacją o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej za I półrocze 2019 r. oraz o przebiegu wykonania planu finansowego samorządowych instytucji kultury za I półrocze 2019 r.,
- ✓ złożonych oświadczeń majątkowych,
- ✓ wydanych decyzji dotyczących opłat planistycznych za 2019 rok.

Rada Gminy Iława liczyła 15 radnych którzy pracowali w 4 stałych komisjach:

- ✓ Komisji Rewizyjnej,
- ✓ Komisji Oświaty, Kultury, Opieki Zdrowotnej i Spraw Społecznych,
- ✓ Komisji Budżetu, Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa,
- ✓ Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

W 2019 roku Rada odbyła 11 posiedzeń na których podjęto 101 uchwał.

W 2019 roku Gmina Iława należała do:

- ✓ Związku Gmin „Jeziorak”,
- ✓ Związku Gmin Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego,
- ✓ Związku Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko”,
- ✓ Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich,
- ✓ Stowarzyszenia „Szesnastka”,
- ✓ Stowarzyszenia Łączy Nas Kanał Elbląski LGD,
- ✓ Stowarzyszenia Gmin Rzeczypospolitej Polskiej Euroregion Bałtyk.

We wszystkich przynależnych przez Gminę Związkach i Stowarzyszeniach bardzo aktywny udział brał Wójt Gminy Iława Pan Krzysztof Harmaciński.

XII. Współpraca z innymi gminami. Osiągnięcia.

1. Współpraca z innymi gminami.

Gmina Iława, w 2019 r. współpracowała z gminami partnerskimi w kraju i zagranicą. W kraju: z Gminą Mysłakowice oraz Gminą Istebna, za granicą: z Gminą Pagegiai na Litwie, Gminą Arona na Łotwie, miastem Sovetsk z Obwodu Kaliningradzkiego oraz Gminą Kose z Estonii. Współpraca z gminami partnerskimi dotyczyła wielu dziedzin, jednak najintensywniej przebiegała w obszarach kultury, turystyki i edukacji. Od wielu lat zespoły muzyczne z gmin partnerskich i Iławy, przynajmniej raz w roku, uczestniczą we wspólnych przedsięwzięciach kulturalnych, organizowanych w ramach gminnych imprez promocyjnych.

Dodatkowo samorządy wspólnie organizują wypoczynek letni dzieci i młodzieży. W 2019 r. po raz kolejny zorganizowano wyminę kolonijną pomiędzy Gminą Iława i Gminą Istebna.

W ramach współpracy z Gminą Mysłakowice, w lipcu 2019 r. w Rudzienicach zorganizowany został letni międzynarodowy obóz młodzieżowy, w którym uczestniczyła młodzież z gminy Mysłakowice oraz z ich partnerskiej niemieckiej gminy Leopoldshuehe. Delegacja pracowników samorządowych Gminy Iława również w lipcu 2019 r. przebywała w Mysłakowicach. A we wrześniu 2019 r. obchodziliśmy w gminie Iława jubileusz XX -lecia współpracy partnerskiej z Mysłakowicami. Zaproszenie goście uczestniczyli także w tradycyjnych dożynkach gminnych.

W 2019 roku gmina Iława gościła na Festiwalu „Nad Jeziorakiem” w Siemianach delegację z Gminy Istebna. Podczas festiwalu folklorystycznego w Szalkowie gościnnie wystąpił na scenie zespół Kamana z Pagegiai na Litwie.

W 2019 roku delegacja gminy Iława, w skład której wchodziły m.in. przewodniczące Kół Gospodyń Wiejskich odwiedziła gminę Pagegiai, gdzie uczestniczyła w tradycyjnych litewskich dożynkach. Spotkanie było doskonałą okazją do wymiany doświadczeń w zakresie organizowania imprez plenerowych i ochrony dziedzictwa kulinarnego.

W ramach współpracy z Gminą Kose w Estonii delegacja z naszej gminy brała udział w znanym na całym świecie, narodowym festiwalu pieśni w Tallinie, organizowanym raz na 5 lat, skupiającym ok.

150 tys. uczestników. Z kolei delegacja estońska brała udział w II Fieście Balonowej organizowanej na terenie Gminy Iława we wrześniu 2019 r.

Współpraca między gminami odbywa się również poprzez kluby sportowe. W jej ramach odwiedzają się sportowcy z gminy Iława i gminy Mysłakowice. Podczas takich wyjazdów są organizowane obozy sportowe.

2. Udział w rankingach, konkursach.

- ✓ Perły Samorządu – W 2018 r. Gmina zajęła dwa pierwsze miejsca: w kategorii Gminy Wiejskie oraz w kategorii Włodarz. W 2019 roku gmina zajęła I miejsce w kategorii gminy wiejskie (Po raz czwarty!), I miejsce w rankingu Aktywizacja sportowa dzieci i młodzieży oraz wyróżnienie specjalne „Liderzy Dobrych Praktyk” w kategorii Środowisko i gospodarka odpadami – gminy wiejskie. Perły Samorządu są projektem unikatowym, w którym oprócz gmin wybiera się również najlepszych włodarzy. Udział w Perłach jest całkowicie bezpłatny. I miejsce w kategorii Włodarz, zajął Wójt Gminy Krzysztof Harmaciński. Warto podkreślić, że jest to już trzecie zwycięstwo w rankingu Perły Samorządu. Również w kategorii Gmina wiejska Gmina zajęła I miejsce. W tegorocznej edycji rankingu ocenie podlegały: jakość zarządzania usługami publicznymi, przestrzenią oraz kapitałem społecznym.
- ✓ W Rankingu Samorządów „Rzeczpospolitej 2018” w kategorii gmin wiejskich „Gmina Iława zajęła 11 miejsce w Polsce, na ponad 1500 gmin ocenianych w tej kategorii. Wyniki oficjalnie ogłoszono w dniu 9 października 2018 r. W 2019 r. gmina zajęła w nim 1 miejsce w województwie i 52 w Polsce. Ranking dziennika „Rzeczpospolita” jest uznawany za jeden z najbardziej prestiżowych i wiarygodnych konkursów oceniających dokonania lokalnych władz w Polsce.
- ✓ Pasjonat Sportowej Polski. Wójt Gminy Iława został uhonorowany szczególnym wyróżnieniem. Otrzymał brązową statuetkę i prestiżowy tytuł „Budowniczy Polskiego Sportu”. Do konkursu został zgłoszony przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Wyróżnienie i tytuł „Pasjonata Sportowej Polski” otrzymał również Zdzisław Patola – Sekretarz Gminnego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe. Doceniono również nowo wybudowany kompleks szkolny w Gromotach, który otrzymał wyróżnienie w kategorii „Sportowy Obiekt Roku”.
- ✓ Samorządowy Lider Edukacji. W 2018 roku podczas uroczystej gali Wójt Gminy Iława odebrał po raz kolejny certyfikat „**Samorządowy Lider Edukacji**” oraz otrzymał wyróżnienie specjalne „**Mecenas Wiedzy**”. W 2019 roku gmina otrzymała Złoty Certyfikat „Samorządowy Lider Edukacji”, który otrzymują te samorzady, które uzyskały wyróżnienie po raz szósty. Wyróżnienie Nadzwyczajne „Menedżer Sukcesu w Oświacie” otrzymał Henryk Szabelski – kierownik referatu edukacji w urzędzie gminy Iława.